

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Plzeň 2019

Lucie Křenková

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Přeshraniční spolupráce v Plzeňském kraji

Předkládá: Lucie Křenková

Vedoucí práce: Ing. Vojtěch Kouba, Ph.D.

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma "Přeshraniční spolupráce v Plzeňském kraji" zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

Plzeň, březen 2019

.....
Lucie Křenková

Anotace

Tématem práce je přeshraniční spolupráce se zaměřením na přeshraniční spolupráci v Plzeňském kraji. Práce definuje základní pojmy, které se týkají této spolupráce, dále pak vymezuje programy a organizace, které se podílí na přeshraniční spolupráci. V další části nalezneme popis spolupráce v Plzeňském kraji, se zaměřením na krajskou i obecní úroveň. Pro zjištění stavu spolupráce v obcích bylo použito e-mailové dotazování starostů příslušných obcí.

Klíčová slova

Přeshraniční spolupráce, pohraničí, euroregiony, Evropská unie, obce, kraj, studium.

Abstract

The topic of work is cross-border cooperation focusing on cross-border cooperation in the Pilsen Region. The thesis defines the basic terms that relate to this cooperation, then defines the programs and organizations that participate in cross-border cooperation. In the next part we will find a description of cooperation in the Pilsen region, focusing on the regional and municipal level. The e-mail questioning of mayors of the respective municipalities was used to determine the state of cooperation in municipalities.

Keywords

Cross-border cooperation, border regions, Euroregions, European Union, municipalities, region, study.

Obsah

1) Úvod	7
2) Vymezení základních pojmů.....	8
I) Státní hranice.....	8
II) Pohraničí	10
III) Paradiplomacie krajů.....	12
IV) Euroregiony.....	15
V) Mikroregiony a místní akční skupiny	18
3) Programy a organizace přeshraniční spolupráce	20
I) Asociace evropských hraničních regionů (AEBR)	20
II) Evropský fond pro regionální rozvoj.....	21
III) Evropská územní spolupráce.....	21
IV) Ptačí hodinka.....	22
V) Projekt přeshraniční spolupráce Regio2015.....	24
VI) Horizon 2020 – zajištění vynikající vědy.....	24
VII) Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace	25
VIII) Kreativní Evropa.....	26
IX) Zdraví pro růst.....	26
X) Nástroj pro propojení Evropy	26
XI) Komunitární program LIFE	27
XII) Další dotační programy EU.....	27
XIII) Rámcová smlouva o přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotnické záchranné služby	28
XIV) Protipožární ochrana a přeshraniční spolupráce	29
XV) Česko-německá obchodní a průmyslová komora	29
XVI) Spolupráce v oblasti mírového využívání jaderné energie	30
XVII) Mezinárodní energetická agentura.....	30
XVIII) Mezinárodní spolupráce v oblasti azylu a migrace.....	31
XIX) Nejvyšší státní zastupitelství České republiky a mezinárodní spolupráce	31
XX) Přeshraniční vzdělávání	32
XXI) Tandem	34
XXII) Dům zahraniční spolupráce	35

XXIII) Bonusový program Bavorský les.....	36
4) Přeshraniční spolupráce obcí v Plzeňském kraji.....	37
I) Přeshraniční vztahy Plzeňského kraje.....	39
II) Město Dobřany	40
III) Další města a obce v Plzeňském kraji.....	43
5) Závěr	48
6) Resumé.....	50
7) Použité zdroje.....	52
I) Prameny	52
II) Literatura.....	52
III) Ostatní	53

1) Úvod

Tématem mojí práce je přeshraniční spolupráce, a to se zaměřením na Plzeňský kraj. Toto zaměření bych ráda vysvětlila tím, že v Plzeňském kraji, konkrétně pak v obci Chotěšov, žiji celý svůj život a mám tak k této lokalitě nejbliž.

Přeshraniční spolupráce je stále více aktuálnějším tématem. Zde mám samozřejmě na mysli spolupráci v dnešním slova smyslu, pod kterou si představíme zahraniční výměnu studentů nebo společné soustředění českých a německých hasičů. Historie zná spíše přeshraniční výpomoc při válkách nebo bojích, ale přeshraniční spolupráce v dnešní má již naštěstí na našem území zcela jiný charakter.

Ve svojí práci se nejprve pokusím vymezit základní pojmy spojené s přeshraniční spoluprací. V další části se pokusím vyhledat, popsat a analyzovat programy, projekty a organizace, které se zabývají přeshraniční spoluprací, a to na poli celosvětovém, evropském, mezistátním, i meziměstském. Vzhledem k tomu, že Česká republika je členem Evropské unie, která v podstatě celá stojí na myšlence přeshraniční spolupráce, většina programů přeshraniční spolupráce je financována nebo spolufinancována právě Evropskou unií. Unie vytváří dotační programy, kterými se snaží jednotlivé myšlenky spolupráce podporovat a motivovat tak členské státy k využívání různé spolupráce.

V poslední části svojí práce se chci zaměřit na přeshraniční spolupráci v Plzeňském kraji. Přeshraniční spoluprací se zabývá samotný kraj, ale i jednotlivé obce. V kraji se díky jeho sousedství se Spolkovou republikou Německem přeshraniční spolupráce zaměřuje především na Německo. Spolupráce s touto zemí probíhá na mnoha úrovních a v mnoha oborech, a tyto formy spolupráce se rozvíjejí dál a dál a bude tak zajímavé se blíže podívat na tuto problematiku.

Cílem mojí práce je vytvořit dostatečně ucelený popis přeshraniční spolupráce v Plzeňském kraji a upozornit na jevy specifické pro tuto spolupráci. Tedy základním cílem mé práce je systémově popsat podle dostupných zdrojů přeshraniční spolupráci v Plzeňském kraji do podoby bakalářské práce. Jako svoje subcíle jsem si stanovila zejména popis klíčových pojmů spjatých s problematikou, obeznámení s programy a organizacemi přeshraniční spolupráce a konečně popsat spolupráci přímo v Plzeňském kraji, a to na rovině krajské i obecní.

2) Vymezení základních pojmů

I) Státní hranice

Hranici můžeme definovat jako prostor, který označuje nějaký subjekt nebo objekt. Státní hranice je potom jakási smyšlená čára, která definuje území státu. Dle Šindlera a kol. můžeme hranici definovat jako „konvenčně stanovenou linii na mapách a v terénu, která odděluje území jednoho suverénního státu od území jiného suverénního státu nebo od oblasti nepodléhající suverénní moci žádného státu (volné moře)“.¹ Státní hranice je v terénu obvykle označená hraničními kameny, sloupy nebo mezníky.

Hranice nemusíme chápat pouze jako oddělení jednoho státu od druhého, ale také jako rozdělení prostorů s různou společenskou činností. Můžeme tak hovořit o hranicích kulturních, jazykových, náboženských apod.

Zajímavý pohled na problematiku státní hranice přináší profesor katedry politologie Fakulty mezinárodních vztahů VŠE v Praze Karel B. Müller: „Lze rozlišovat hranice geografické (či teritoriální), které jsou dílem zeměměřičů nebo zedníků, a hranice sociálně-psychologické (či mentální), které jsou sociálními konstrukty. Ty první mohou mít podobu zdí či ostnatých drátů, ty druhé sociálních stereotypů, předsudků či komunikačních zábran.“² Dle jeho názoru je účinnost teritoriálních hranic v současné době oslabena, a to především v důsledku globalizace. „Jak dokazuje minimálně vývoj na Západě, etnické skupiny (národnosti) jsou dnes ve větší míře teritoriálně rozptýleny a není možné klást rovnítko mezi občanstvo, národnost a území. Narůstá četnost jevů, jakými jsou dvojí občanství či dvojí residentství, které ve svém důsledku zpochybňují rovnici „demos = ethnos = topos“ a hranice národních jazyků se ve zvětšené míře přestávají překrývat s hranicemi států.“³

Naopak efektivita hranice sociálně-psychologické dnes podle Müllera roste: „Význam hranice spočívá v tom, že zakládají loajalitu k druhým lidem uvnitř hranice i k politickým

¹ JEŘÁBEK, Milan, Jaroslav DOKOUPIL a Tomáš HAVLÍČEK. České pohraničí - bariéra nebo prostor zprostředkování?. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.str. 47.

² NEUSS, Beate. Kooperační vztahy v nové Evropské unii - při zvláštním zohlednění česko-saského pohraničí. Praha: Libri, 2013. ISBN 978-80-7277-519-4.str.11

³ NEUSS, Beate. Kooperační vztahy v nové Evropské unii - při zvláštním zohlednění česko-saského pohraničí. Praha: Libri, 2013. ISBN 978-80-7277-519-4.str. 12

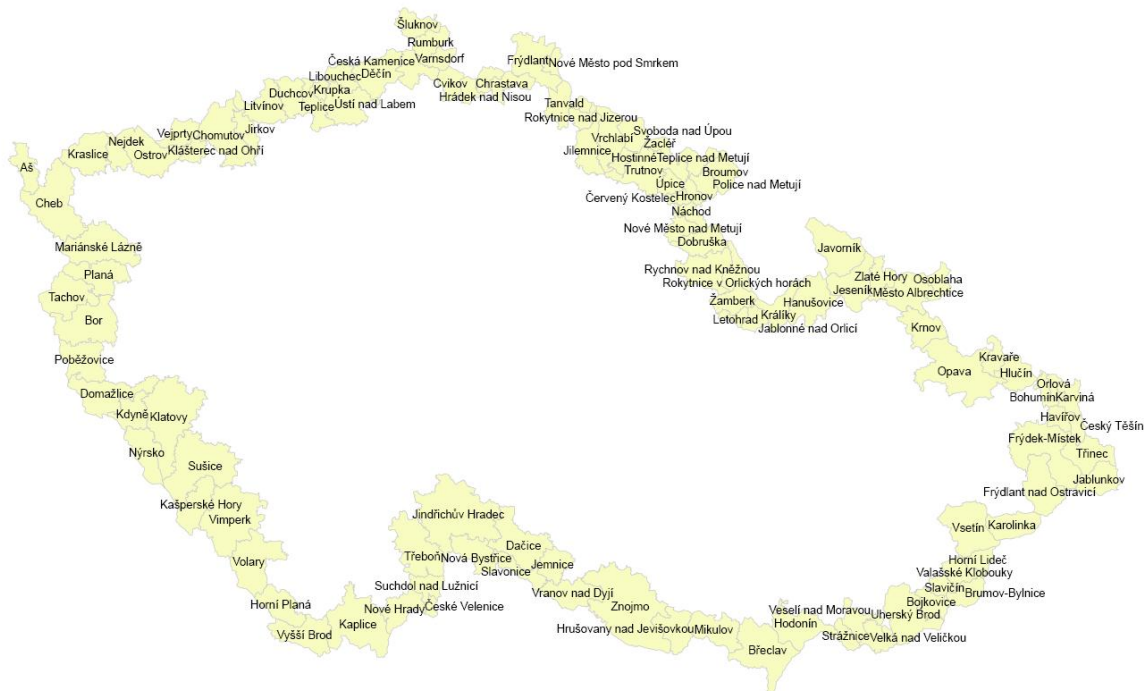
institucím. Hranice vytvářejí předpoklady pro formování kolektivní identity i pro konstruování prožitku abstraktně definovaného domova.“⁴

Pokud bychom se podívali na další možnosti dělení hranic, nabízí se nám dělení hranic podle jejich kvality na umělé a přírodní, podle jejich rozsahu na liniové a zonální, či podle ekonomické vyspělosti pohraničí na symetrické a asymetrické. Hranice umělé (jinak také antropogenní) jsou hranice, které jsou vymezovány historicky, kulturně, geometricky apod. Naopak hranice přírodní jsou stanoveny krajinnými prvky, např. hřebeny hor, vodními toky, aj. Liniové hranice jsou stanoveny linií v krajině, naopak u zonálních neexistuje přesně stanovené dělení (např. u hranic etnických nebo jazykových). Pokud chceme hranice rozdělit podle ekonomické vyspělosti příhraničních území, známe hranice symetrické (u kterých je vyspělost území na obou stranách hranice podobná) a asymetrické (kde jsou území odlišně vyspělá).

„Státní hranice bývají zpravidla stanoveny v mezinárodní smlouvě. Např. smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o generálním vymezení společných státních hranic z 29.10.1992 (č.229/1993 Sb.). Pokud nebyla taková smlouva uzavřena nebo neupravila některé úseky hranic, platí pro tyto zvláštní případy pravidla obyčejového práva.“⁵ Smluvní vymezení státních hranic je obvykle velmi náročné, proto se provádí ve čtyřech stádiích: alokace, delimitace, demarkace a administrace státních hranic. Alokace státních hranic je politické rozhodnutí o vedení státní hranice, zpravidla má formu písemné smlouvy. Delimitací hranic rozumíme vytýčení státních hranic tím, že se určí směr hraniční čáry a spolu se stanovením některých bodů se zapíše do mapy, která se stane dodatkem mezinárodní smlouvy. Demarkace potom znamená vytýčení hranic v terénu tak, aby byl jejich průběh snadno rozpoznatelný. Administrace hranic představuje údržbu či pravidelnou obnovu hraničních znaků. S administrací souvisí i sledování přirozených změn hranice či regulace hraničních vodních toků.

⁴ NEUSS, Beate. Kooperativní vztahy v nové Evropské unii - při zvláštním zohlednění česko-saského pohraničí. Praha: Libri, 2013. ISBN 978-80-7277-519-4.str. 13

⁵ POTOČNÝ, Miroslav a Jan ONDŘEJ. Mezinárodní právo veřejné: zvláštní část. 4., dopl. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. ISBN 80-7179-801-0.str. 110

Mapa pohraničí České republiky⁶

II) Pohraničí

Pohraničí, příhraničí nebo také pohraniční oblast je územím, které se rozkládá poblíž či podél státních hranic. Pohraničí se skládá z jednotlivých hraničních regionů (také pohraniční regiony, příhraniční regiony – otázka rozdílné terminologie v různých zdrojích). Podle sociálního geografa Martina Hampla můžeme rozlišovat pohraniční regiony dvou typů – pohraniční regiony nodálního (funkčního) typu (které mají silná regionální střediska a vysokou míru osídlení, industrializace a urbanizace) a pohraniční regiony zonálního (homogenního) typu (mají charakter odlehle zóny s jasným spádem k vnitrozemským centřům).⁷ Regiony nodálního typu u nás jsou: Karlovarsko, Ústecko, Ostravsko a Zlínsko; regiony typu zonálního: Šumava, Jih (Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Znojmo, Břeclav), Severovýchod Čech (Trutnov, Náchod, Rychnov na Kněžnou, Ústí nad Orlicí) a Jesenicko.

Na pohraničních územích často dochází ke sporům mezi obyvateli obou států nebo mezi jejich státními orgány. „Za tím účelem uzavírají vedle základní smlouvy, upravující své dobré

⁶ ÚSTAV GEONIKY AV ČR, v. v. i.. Environmentální geografie pobočka Brno. [online]. 2010 [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <http://www.geonika.cz/CZ/CZresearch/CZpohranici/mapy/pohranici.jpg>

⁷ HAMPL Martin: Pohraniční regiony České republiky: současné tendence rozvojové diferenciace. Geografie. Sborník České geografické společnosti. Praha: Česká geografická společnost, 2000.

sousedské a mírové vztahy a všestrannou spolupráci, zvláštní dohody o pohraničním režimu pásem bezprostředně přiléhajících ke státním hranicím. Tyto dohody zpravidla upravují udržování státních hranic, užívání hraničních vod a pozemků, určení míst přechodu hranic, společné záchranné akce při živelních pohromách, požárech, předcházení protiprávním přechodům a jejich postihování apod. Závazky z těchto dohod jsou povinny transformovat do svého vnitrostátního práva. Kromě toho vydávají pro tato pásma zvláštní vnitrostátní předpisy, které obsah dohod regulují podrobněji a konkrétněji. Např. Česká republika a Slovenská republika uzavřely 29.10.1992 Smlouvu o úpravě režimu a spolupráci na společných státních hranicích (č.234/1993 Sb.).⁸ Pohraniční regiony obvykle strádají v důsledku historických dopadů i kvůli svojí vzdálené poloze. V důsledku toho dochází často k izolaci, kterou se v současné době snaží Evropa řešit přeshraniční spolupráci, která má pomoci zlepšovat životní podmínky obyvatel na tomto území.

Zajímavým jevem je tzv. „přeshraniční nákupní turismus“. Většina českých domácností totiž jezdí často nakupovat za hranice našeho státu, některé domácnosti dokonce pravidelně. Způsobeno je to pravděpodobně nižšími cenami, vyšší kvalitou nebo velkým výběrem zboží. „Jde ovšem o výrazně regionální záležitost. Zatímco z okresů přímo sousedících s Německem jezdí do zahraničí pravidelně nakupovat 7 % domácností, v polském pohraničí už jsou to jen 3 % a ve Středočeském kraji nebo v Praze se takové domácnosti dle výsledků výzkumu prakticky nevyskytují. Výrazný potenciál pro přeshraniční nákupní turismus tedy vykazují zejména oblasti ČR přiléhající k hranicím se Saskem a Bavorskem.“⁹ Velmi častým důvodem nakupování za hranicemi bývá tankování, dále potom koupě potravin, oblečení nebo drogistických potřeb. Lidé ale do blízkých příhraničních center cestují také kvůli zábavě a sportu. Časté je využití aquaparků, skiareálů nebo jiných volnočasových prostor.

⁸ POTOČNÝ, Miroslav a Jan ONDŘEJ. Mezinárodní právo veřejné: zvláštní část. 4., dopl. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. ISBN 80-7179-801-0. str. 113, 114

⁹ CIMLER Petr, Dita HOMMEROVÁ, Jaroslav POTMĚŠIL. Trendy v podnikání – vědecký časopis Fakulty ekonomické ZČU v Plzni. PŘESHRAŇIČNÍ NÁKUPNÍ TURISMUS V ČESKO-SASKÉM PŘÍHRANIČÍ. [online]. 1.1.2013 [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://dspace.zcu.cz/bitstream/handle/11025/16255/Cimler.pdf?sequence=1>

III) Paradiplomacie krajů

Pojem paradiplomacie můžeme dle Noého Cornagema definovat jako „zapojení substátních vlád do mezinárodních vztahů skrze navazování formálních a neformálních, stálých nebo ad hoc kontaktů se zahraničními, veřejnými nebo soukromými entitami s cílem rozvíjet socioekonomická nebo politická témata či jakákoli další zahraniční dimenze vlastních kompetencí daných jim ústavou“.¹⁰

V posledních letech se stává tato paradiplomacie trendem a územní samosprávné celky se stále více účastní mezinárodních vztahů. „Hejtmani krajů lákají zahraniční investice, vedou podnikatelské delegace nebo představují svůj kraj jako turistickou destinaci. Zastupitelé krajů a měst udržují kontakty s partnerskými regiony a obcemi. Představitelé krajů se setkávají s velvyslanci a zahraničními politiky, se kterými jednájí o možnostech spolupráce. Řada krajů a Hlavní město Praha mají své stálé zastoupení v Bruselu, kde rozvíjejí propagační, informační a advokační aktivity. Zároveň se vyjadřují k celé řadě zahraničněpolitických událostí, čehož příkladem je každoroční vyvěšování tibetské vlajky na městských a krajských úřadech 10. března jako symbolu nesouhlasu s čínskou okupací tohoto státu. Zástupci měst a krajů hovoří do sousedské politiky, především přeshraniční spolupráce, jedná-li se o otázkách životního prostředí, kriminality nebo turistického rozvoje, čili o problémech či výzvách, které v dnešní době snadno překračují hranice jednoho státu.“¹¹

Na tomto místě je nutné připomenout, že kraje v české republice definitivně vznikly až v roce 2000, tedy ani vývoj paradiplomacie na úrovni krajů v naší republice není příliš dlouhý. Velký vliv na tento vývoj mělo vytvoření Výboru regionů, a to na základě Smlouvy Evropské Unii (*dále jen jako „EU“*). Tento výbor dostal za úkol dbát o zájmy regionálních, ale i místních samospráv. Bohužel během své existence si tento Výbor získal jen velmi slabý vliv a jeho možnosti jsou velmi omezené. Regiony tak k prosazení svých zájmu na úrovni EU využívají spíše jiné možnosti. Mezi tyto možnosti patří především sdružování se do různých koalic. Tyto koalice se pomocí přímého působení snaží prezentovat zájmy svých regionů, získávat potřebné informace a ovlivňovat legislativu prostřednictvím dotčených politiků a

¹⁰ CORNAGO Noé. 2000. „Exploring the Global Dimensions of Paradiplomacy: Functional and Normative Dynamics in the Global Spreading of Subnational Involvement in International Affairs.“ Workshop on Constituent Units i International Affairs, October 2000. Hannover, Germany. In: DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6. str. 13

¹¹ DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6. str. 11-12

úředníků. Toto chování můžeme srovnávat s lobbistickým chováním v soukromém sektoru, které je již dnes v prostředí těchto koalic vnímáno jako standardní. Příkladem těchto koalic jsou tzv. euroregiony, viz dále.¹²

Pokud bychom hovořili o paradiplomacii s cílem posílení hospodářského rozvoje jednotlivých krajů, pak zde se jedná především o lákání zahraničních investorů, snaha přitáhnout určitý druh pracovní síly, exportní pomoc domácím firmám a zahraniční propagace jakožto turistické destinace.¹³

Vzhledem k tomu, že dochází k přesunu kompetencí na úroveň krajů, a tedy regionů, dochází také k přesunu řešení problematiky zajišťování zahraničních investic na kraje a regiony. Mezi regiony pak samozřejmě dochází k soutěži o investory, která je doprovázena nutností vytvoření dostatečně lukrativní nabídky, tedy přizpůsobení pracovního trhu, školství, dopravní obslužnosti, ale i veřejných institucí. K tomuto jsou zakládány agentury, které mají za úkol vyhledávání investorů v zahraničí a uzpůsobování místních podmínek pro jejich získání. Příkladem jsou regionální rozvojové agentury, například Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje o.p.s.

Aktuální problematikou je rovněž zájem o lidský kapitál, tedy o pracovní sílu. Lokální nabídka pracovní síly nemusí být častokrát dostatečná a protože mají regiony zájem o hospodářský růst, je potřeba v těchto situacích přivést pracovní sílu ze zahraničí. Jedná se například o vědce, IT specialisty nebo lékaře, pro které je nutné připravit vhodné a dostatečně zajímavé podmínky k přínosné práci, když z tohoto důvodu jsou vytvářeny vědecké parky, inovační centra aj.

Dalším zájmem krajů je realizace proexportní regionální politiky. Jedná se o to, že menší a střední podniky v regionu nemají dostatečný kapitál k tomu, aby se dostali na zahraniční trh. Na tomto místě poté nastupují místní politici, kteří pomocí podnikatelských misí a delegací podnikají návštěvy do zahraničních, především pak partnerských, regionů a měst.

¹² DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6. str. 39-40

¹³ DUCHACEK, Ivo. 1990. „Perforated Sovereignities. Towards a Typology of New Actors in International Relations.“ In: Federalism and International Relations: The Role of Subnational Units. Ed. Hans Michelmann and Panyotis Soldatos. New York: Oxford University Press, 1-33. In: DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6. str. 42

Podobná snaha je místními politiky vyvíjena také v oblasti turismu, který má velký dopad na místní rozvoj. Kromě toho, že dochází ke zlepšení místních podmínek pro turismus, lokální politici navštěvují také zahraniční akce nebo veletrhy, na kterých se pokoušejí přilákat do svých regionů nové turisty a návštěvníky. I tato činnost je častokrát přenechávána specializovaným agenturám.¹⁴

Představitelé krajů jsou obvykle rovněž iniciátory přeshraničních partnerství, i když tím, kdo zprostředkuje první kontakt mohou být i další subjekty, například školy, kulturní subjekty nebo podnikatelské komory či neziskové organizace. Partnerství poté bývá obvykle formalizováno, a to například podpisem memoranda o spolupráci mezi kraji. Pravomoc k rozhodování kraje o spolupráci s jinými kraji nebo o mezinárodní spolupráci je na základě zákona č. 129/2000 Sb., zákon o krajích (krajské zřízení), §35, odst. 2, písm. h), svěřena zastupitelstvu kraje. Velký význam však při spolupráci má krajský úřad, na kterém je obvykle zřízeno oddělení, které se zabývá vnějšími vztahy a zahraniční spoluprací. Například v Plzeňském kraji se jedná o odbor kanceláře hejtmána, oddělení vnějších vztahů. Kraje si dále zřizují pro tuto problematiku speciální výbory zastupitelstev a komise rady, jedná se například o výbor pro mezinárodní vztahy nebo komisi kultury, cestovního ruchu a vnějších vztahů.¹⁵

¹⁴ DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6. str. 43-44

¹⁵ DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6. str. 62-64

IV) Euroregiony

Euroregion je územní jednotka, která spojuje jednotlivé pohraniční oblasti různých zemí Evropy. Začátky těchto regionů můžeme nalézt v 50. letech, krátce po druhé světové válce, kdy se spojili zástupci pohraničních území podél mnoha evropských hranic, aby společně odstranili hraniční překážky. První tzv. nadhraniční regiony vznikaly v Evropě kvůli hospodářské spolupráci. První úpravu euroregionů najdeme v tzv. Madridské dohodě z roku 1980, což je rámcová dohoda o spolupráci regionů Evropy přes hranice států. K dalšímu pokroku došlo v roce 1981 přijetím Charty příhraničních a hranice přesahujících regionů v Evropě, která podtrhovala důležitost spolupráce se státy východní a střední Evropy. V roce 1991 vydala Komise EU dokument Evropa 2000, který si kladl za cíl realizaci hesla „Evropa regionů“. Tato myšlenka vychází z představy, že státy budou postupně slábnout, přičemž regiony na svém významu zesílí díky tomu, že vznikly přirozeně (na rozdíl od států, které vznikaly např. v důsledku válek apod.). V České republice první projekty přeshraniční spolupráce vznikaly počátkem 90.let.

Euroregiony jsou založeny na myšlence, že sousedící území mají velmi často podobné problémy a zájmy, i když patří k jinému státu.

Cílem euroregionů je spolupráce v otázkách územního plánování a uspořádání, zachování a zlepšování životního prostředí, zvyšování životní úrovně obyvatel, rozvoj a zlepšení infrastruktury přesahující hranice, rozvoj a spolupráce při likvidaci požárů a přírodních katastrof, rozvoj turistiky a kultury, zlepšování mezilidských vztahů.

V pohraničních regionech našeho státu máme v současné době 13 euroregionů:

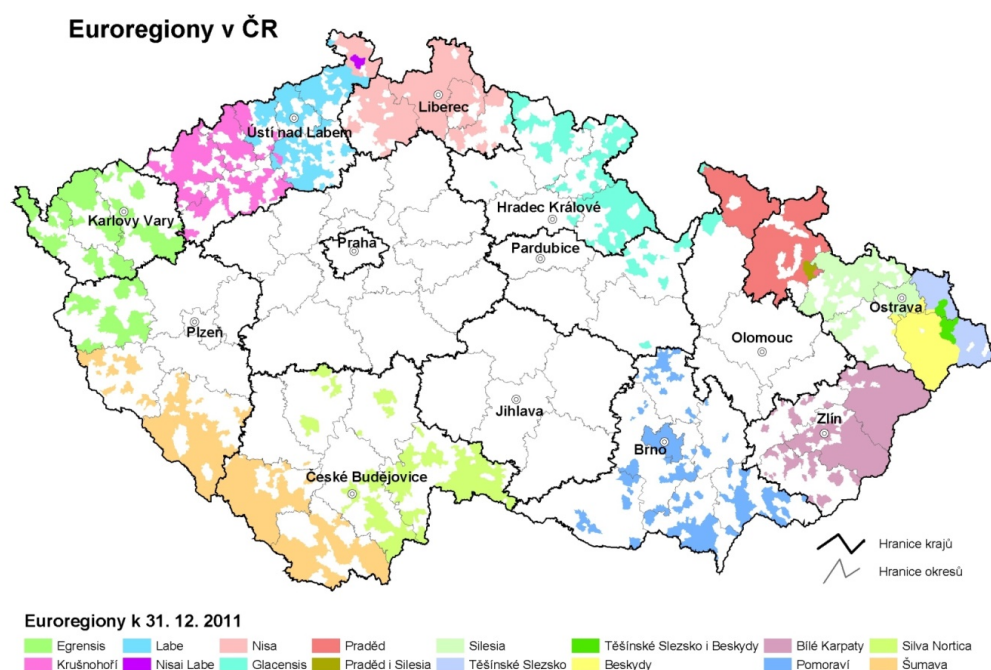
Název euroregionu	Datum vzniku	Sousedící stát
Euroregion Elbe/Labe	24.6.1992	Německo
Euroregion Krušnohoří	18.12.1992	Německo
Euroregion Egrensis	3.2.1993	Německo
Euroregion Šumava	20.9.1993	Německo, Rakousko
Euroregion Silva-Nortica	13.4.2000	Rakousko
Euroregion Pomoraví	23.6.1999	Rakousko, Slovensko
Euroregion Bílé Karpaty	30.7.2000	Slovensko

Euroregion Beskydy	9.6.2000	Slovensko, Polsko
Euroregion Těšínské Slezsko	22.4.1998	Slovensko, Polsko
Euroregion Silesia	20.9.1998	Polsko
Euroregion Praděd	2.7.1997	Polsko
Euroregion Glacensis	5.12.1996	Polsko
Euroregion Nisa	21.12.1991	Polsko, Německo

16

Členem euroregionu se můžou regiony stát dobrovolně, členové mohou být řádní i čestní; mohou se jimi stát města a obce, jejichž orgány právně potvrdí a písemně se zavážou, že budou dodržovat usnesení orgánů euroregionu. V Evropě funguje také Asociace evropských přeshraničních regionů (AGEG), v jejímž čele stojí prezident John Vallvé, a která má 59 členů a zastupuje celkem 150 přeshraničních subjektů po celém Evropě.

Pokud se podíváme do našich sousedních států, na Slovensku bychom našli sedm euroregionů, v Polsku jich existuje stejně jako u nás třináct, v Rakousku devět a v Německu dokonce jedenadvacet.

17

¹⁶ Vláda České republiky. EUROSOP.CZ. Věčně o Evropě. [online]. 2016 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/>

Euroregiony mají významnou podporu EU, jako první podpůrný program u nás byl v roce 1994 zahájen program PHARE CBC, který podporoval přeshraniční spolupráci se sousedními státy v příhraničních regionech České republiky. Tento program si mezi svoje hlavní cíle kladl podporu hospodářského rozvoje příhraničních regionů posilováním stávajících struktur, posilování konkurenceschopnosti českých podniků a celkové oživování hospodářství; zvyšování životní úrovně obyvatel nebo prohlubování spolupráce mezi občany příhraničních regionů. Celkem bylo z programu PHARE CBC pro ČR alokováno 259,15 mil. EUR.

Dalším významným projektem, ke kterému se Česká republika připojila po svém vstupu do EU (v roce 2004), byla iniciativa Společenství INTERREG IIIA. Tento projekt byl u nás realizován prostřednictvím pěti samostatných programů podle hranic (česko-saský, česko-bavorský, česko-rakouský, česko-slovenský a česko-polský). Cíle těchto programů byl podobné jako u PHARE CBC. Česká republika získala na tento projekt 67 mil. EUR.¹⁸

¹⁷ Český statistický úřad. . [online]. 2014 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://csugeo.i-server.cz/xt/redakce.nsf/i/euroregiony>

¹⁸ Vláda České republiky. EUROSOP.CZ. Věčně o Evropě. [online]. 2016 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/>

V) Mikroregiony a místní akční skupiny

Cílem mikroregionů a místních akčních skupin je především prosazování společných zájmů obcí, která jsou obvykle blízko sebe. Mikroregiony jsou téměř vždy tvořeny maximálně deseti obcemi a maximálně deseti tisíci obyvatel. Velká řada mikroregionů vznikla v letech 1991-2001, kdy došlo k novelizaci zákona o obcích. Některé mikroregiony a skupiny vznikají účelově kvůli konkrétnímu cíli, jiné mají dlouhodobé cíle.

Mezi zájmy, které mikroregiony a místní akční skupiny mají, patří například výstavba kanalizace, čistírny odpadních vod nebo plynofikace. Dalším přínosem je spolupráce starostů, která může spočívat například v předávání zkušeností, informací a společnou strategii rozvoje, dále pak cestovní ruch, infrastruktura, školství nebo bezpečnost.

Mikroregiony a skupiny mají svoje vlastní zaměstnance, kterými jsou účetní, předsedové, manažeři nebo další administrativní pracovníci. Není to tak ale všude, některé mikroregiony zaměstnance nemají vůbec. Ke svojí činnosti často využívají externí poradenství nebo externí přípravu projektů a žádostí.¹⁹

Jako příklad můžeme uvést **Mikroregion Radbuza**, který se nachází v okrese Plzeň-jih. Mikroregion vznikl již v roce 1999 a jeho smyslem bylo řešení společných otázek v obcích, které do mikroregionu spadají. Mikroregion čítá území asi 470 km² a téměř třicet čtyři tisíc obyvatel. Pojmenován je po řece Radbuze, v jejímž spádovém území se dotčené obce nacházejí. Obcí je celkem 25 a patří sem Dnešice, Dobřany, Holýšov, Honezovice, Chlumčany, Hradec, Kotovice, Kvíčovice, Líně, Lisov, Líšina, Merklín, Neuměř, Nová Ves, Přehýšov, Přestavlky, Stod, Střelice, Štichov, Tlučná, Ves Touškov, Vstiš, Zbůch a Zemětice.

Mezi hlavní projekty Mikroregionu Radbuza patří likvidace černých skládek prostřednictvím vybudování sběrných dvorů nebo odkanalizování a čištění odpadních vod v povodí řeky Radbuzy. Z projektů realizovaných v nedávné minulosti zmiňme například zvýšení atraktivity vodáctví na řece Radbuze, výstavbu stanovišť s vybavením na opravu jízdních kol na území Mikroregionu nebo prevence vzniku odpadů na území Mikroregionu. Další projektem, který stojí poněkud mimo klasickou náplň Mikroregionu je projekt „Příměstské tábory Mikroregionu Radbuza“. Tento je spolufinancovaný z operačního programu Evropské Unie – zaměstnanost a jeho smyslem je podpořit pracující rodiče dětí tak, že v období jarních a letních prázdnin řeší problémy pracujících rodičů se zajištěním jejich

¹⁹ Ministerstvo vnitra České republiky: Mikroregiony a místní akční skupiny [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

dětí. Tábory jsou rozdělené na jednotlivé turnusy s různými zaměřenými (například putování světem různých kultur nebo animovaného filmu aj.).

Mimo projekty Mikroregion podporuje svoje obce i dalšími formami. Jednou z nich je například půjčování techniky a vybavení, například stanů, pивních setů, pódíí nebo mobilních toalet. Tuto a další techniku si mezi sebou po předchozí rezervaci půjčují jednotlivé obce a využívají pro svoje potřeby. Další věci jsou cyklotrasy, které jsou vyznačeny po celém území Mikroregionu a jsou rozděleny na tři kategorie: dálková, pohodová a dětská. V současné době je označeno téměř 100 km cyklistických tras, z nichž některé navazují na starší cyklotrasy a vyúsťují do připravované mezinárodní cyklostezky Praha – Plzeň – Regensburg, která navazuje na trasu Šumava – Klatovy – Přeštice – Plzeň.²⁰ Dále je v rámci mikroregionu například každoročně pořádán společenský ples nebo jiné další kulturní aktivity.

Mikroregiony ani místní akční skupiny sice nejsou míněny jako aktéři přeshraniční spolupráce, ale jsou názorným příkladem fungující spolupráce na našem území. Mikroregiony jsou efektivní díky tomu, že spojují obce ze stejné lokality, které mají stejné problémy a vize a mohou tak výborně spolupracovat na dosažení svých cílů. Navíc řada mikroregionů i akčních skupin je aktérem přeshraniční spolupráce, a to především ty, které se nacházejí v pohraničí. Cíle této přeshraniční spolupráce jsou obdobné jako u přeshraniční spolupráce. Jedná se tedy o posílení vzájemných vztahů, a to hospodářských, kulturních, společenských, společnou péči o životní prostředí, rozvoj cestovního ruchu, rozvoj školství a pracovního trhu nebo odbourání jazykové bariéry.

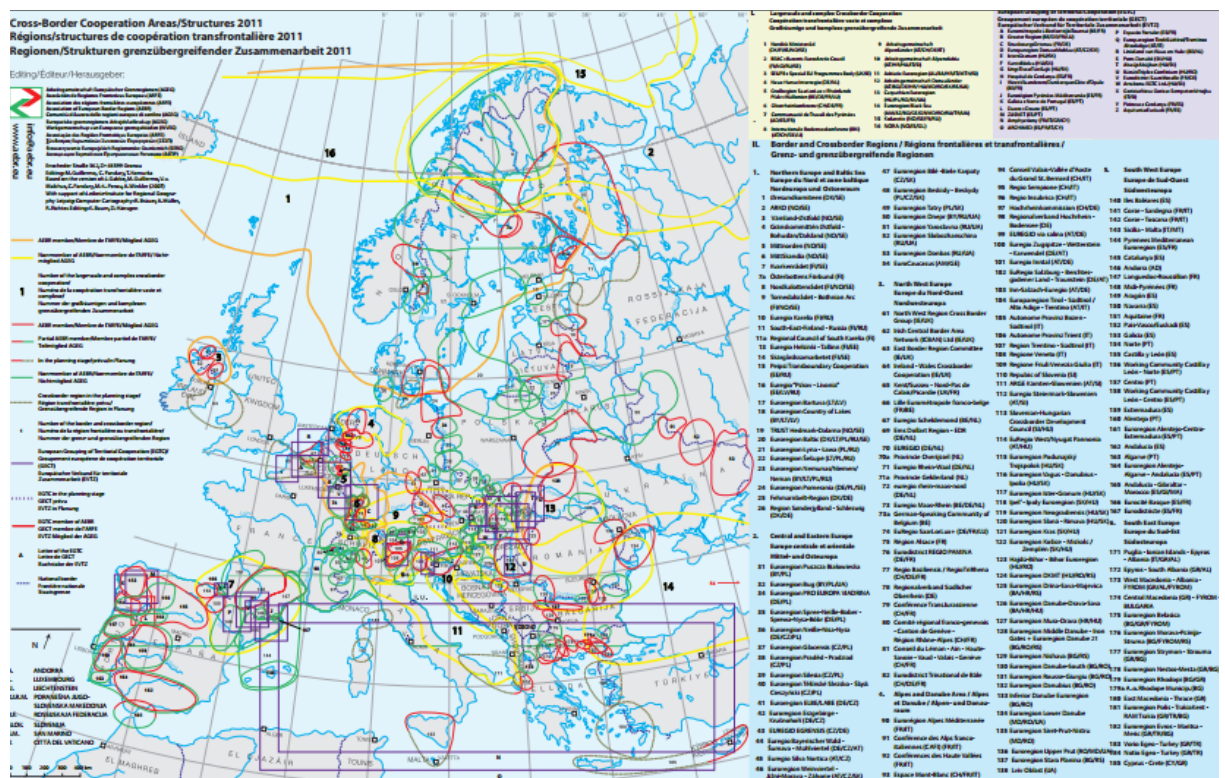
²⁰ Mikroregion Radbuza [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-radbuza.cz/o-nas/>

3) Programy a organizace přeshraniční spolupráce

I) Asociace evropských hraničních regionů (AEBR)

Tato asociace existuje v Evropě již od roku 1971, kdy byla založena 10 hraničními regiony. Jedná se o registrovanou asociaci, která má sídlo v Německu a v současné době zastupuje již více než 170 příhraničních regionů po celé Evropě. Mezi její nejdůležitější cíle můžeme zařadit podporu a koordinaci vzájemné spolupráce regionů, propagace výměny zkušeností a informací s ohledem na společné zájmy v oblasti přeshraniční spolupráce a zastupování těchto společných zájmů při jednání s parlamenty, orgány, úřady a institucemi státu a nadnárodních organizací. AEBR se skládá z valné hromady (nejvyšší orgán asociace), prezidia a generálního sekretáře. Dále je možné v jejím rámci zakládat poradní výbory ze zástupců evropských a politických orgánů, asociací a sociálních skupin.

Asociace v roce 2011 vydala mapu, kde jsou vyznačena všechna území v Evropě, která oficiálně realizují přeshraniční spolupráci:

²¹ Eureregion Silesia. [online]. 2016 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=cinnost-ageg-aebr

II) Evropský fond pro regionální rozvoj

Jedná se o fond, jehož účelem je posílení ekonomické a sociální soudržnosti v Evropské unii za pomoci vyrovnání rozdílů mezi jednotlivými regiony. Fond prostřednictvím přístupu, který se nazývá tematická koncentrace soustřeďuje investice do těchto odvětví: inovace a výzkum, digitální agenda, podpora malým a středním podnikům a nízkouhlíkové hospodářství. Pro přidělování prostředků do jednotlivých regionů jsou nastavena pravidla, přičemž se zohledňuje míra rozvoje konkrétního regionu. Minimálně 5% prostředků je potom vyčleněna na snižování hospodářských, environmentálních a sociálních problémů v městských oblastech se zvláštním zaměřením na udržitelný rozvoj měst.²²

III) Evropská územní spolupráce

Evropská územní spolupráce (dále jen „EÚS“) je financována z Evropského fondu pro regionální rozvoj a zabývá se přeshraniční spoluprací, nadnárodní spoluprací a meziregionální spoluprací. Pro tyto tři pilíře vyčlenila Evropská komise na období 2014-2020 finanční prostředky v celkové výši 8,9 mld. eur, z toho 6,6 mld. eur na přeshraniční spolupráci.

Právní zakotvení můžeme nalézt v nařízeních EU, konkrétně v Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17.12.2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006, dále pak Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17.12.2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce, Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 ze dne 17.12.2013 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 a v Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17.12.2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

²² Evropská komise: Financování [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/cs/funding/erdf/?fbclid=IwAR28vBnlvn50xOnKr0tunlYEu1BAVj-Qu_mHWN2CmtR5ops96Z4RFgozSs8

V rámci EÚS probíhá například program přeshraniční spolupráce **Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020**. Tento program je pokračováním předešlého období a na straně České republiky zahrnuje Karlovarský, Plzeňský a Jihočeský kraj. Tyto regiony mohou žádat o dotace, a to za předpokladu, že se budou podílet (minimálně jeden bavorský a minimálně jeden český partner) na přípravě a realizaci projektu. Dále je možné se společně podílet na financování a personálním obsazení. Dotace jsou na projekty poskytovány v maximální výši 85% z celkových výdajů. Mezi podporované aktivity s prokazatelným pozitivním dopadem na příhraničí patří například posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací nebo investice do vzdělávání, odborné přípravy a školení za účelem získávání dovedností a celoživotního učení.²³

V lednu letošního roku došlo k podpisu prohlášení o spolupráci a pokračování programu přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Svobodným státem Bavorsko. Tuto dohodu společně podepsal náměstek ministryně pro místní rozvoj ČR a státní tajemník bavorského Státního ministerstva hospodářství. V dohodě se jedná o pokračování programu přeshraniční spolupráce v období 2021-2027.²⁴

IV) Ptačí hodinka

Jedná se o jeden z projektů, který je finančně podpořen právě výše zmiňovaným Programem přeshraniční spolupráce Svobodný stát Bavorsko – Česká republika Cíl EÚS 2014-2020. Cílem projektu bylo zapojit občany v Česku i v Bavorsku do sčítání ptáků v krmítkách. Konkrétně se pak na našem území jednalo o Plzeňský, Karlovarský a Jihočeský kraj. Projekt, který organizuje Česká společnost ornitologická proběhl letos poprvé, a to v prvním lednovém týdnu. Sčítání probíhalo online, ale i pomocí papírových formulářů.

Výsledkem pravidelného sčítání ptáků v krmítkách by mělo být odhalení údajů o chování ptáků v zimě, přehled o množství ptáků jednotlivých druhů, ale i informace o tom, které prostředí který druh ptáků preferuje. Dalším význam tohoto projektu spatřuji v osvětě veřejnosti o problematice krmení ptáků, ale i v poznávání jednotlivých druhů ptáků. Výsledky

²³ Ministerstvo pro místní rozvoj: Cíl EÚS [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://www.by-cz.eu/cz/aktuality/>

²⁴ BusinessInfo.cz: Přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Bavorskem bude pokračovat [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/preshranicni-spoluprace-mezi-ceskou-republikou-a-bavorskem-bude-pokracovat-117935.html>

sčítání jsou zveřejněny na webových stránkách a současně byly zaslány jednotlivým sčítatelům. Z výsledků vyplývá, že podstatně aktivnější byli občané na německé straně, kde bylo sčítatelů téměř o polovinu více. Výsledek u prvních patnácti nejčastějších druhů ptáků jsou zde:

ČESKÁ STRANA			BAVORSKÁ STRANA		
	počet jedinců	procento krmítek*		počet jedinců	procento krmítek*
sýkora koňadra	10 625	87	vrabec polní	19 925	59
vrabec polní	9 833	47	sýkora koňadra	19 223	91
vrabec domácí	8 200	39	vrabec domácí	17 492	51
sýkora modřinka	5 161	74	sýkora modřinka	11 884	81
zvonek zelený	3 729	35	kos černý	10 289	87
stehlík obecný	2 492	15	čížek lesní	9 635	32
hrdlička zahradní	2 072	28	zvonek zelený	7 215	42
kos černý	1 746	44	pěnkava obecná	4 574	42
pěnkava obecná	1 730	30	straka obecná	3 695	46
straka obecná	1 297	27	drozd kvíčala	2 680	6
čížek lesní	1 256	12	červenka obecná	2 557	56
brhlík lesní	1 093	35	stehlík obecný	2 116	9
drozd kvíčala	985	4	brhlík lesní	2 060	36
sýkora babka	713	19	hrdlička zahradní	1 841	16
strakapoud velký	556	25	strnad obecný	1 775	9
celkem pozorovaných ptáků	55 821	98	celkem pozorovaných ptáků	132 878	100
počet pozorování	1 780		počet pozorování	3 234	

25

²⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://ptacihodinka.birdlife.cz/#/observe>

V) Projekt přeshraniční spolupráce Regio2015

Zajímavým projektem přeshraniční spolupráce v okolí našeho bydliště byl projekt Regio2015, který se stal doplňkem programu Plzně 2015 – Evropského hlavního města kultury 2015. Projekt byl pokračováním projektu Impuls 2015 a celková hodnota projektu činila 780 000 Euro. Hlavním cílem bylo seznámení občanů Německa s tím, že se v Plzni v roce 2015 budou konat velké kulturní akce a přesvědčit je k jejich návštěvě. Celkem se jednalo o 40 různých kulturních akcí, které se k programu Plzně 2015 připojily. „Regio2015 umožňuje bavorským kulturním tvůrcům účast v programu Evropského hlavního města kultury 2015 v Plzni. Za projektem regio2015 dotačního programu EU Cíl 3 stojí díky společnosti Plzeň 2015, o.p.s., městu Řeznu a Centru Bavaria Bohemia (CeBB) v Schönsee tři kompetentní partneři, kteří zrealizují vybrané bavorské příspěvky v hlavním a doprovodném programu Plzně 2015 a postarají se zároveň o propagaci v sousedních bavorských regionech, aby tak motivovaly k návštěvě této kulturní záležitosti evropského rozsahu,“ uvedl Hans Eibauer, ředitel Centra Bavaria Bohemia (CeBB).²⁶

VI) Horizon 2020 – zajištění vynikající vědy

Jedná se o největší a nejvýznamnější projekt, který financuje vědu, výzkum a inovaci v EU, a to v letech 2014-2020. Rozpočet tohoto projektu je obrovský, dosahuje téměř osmdesáti miliard eur. Tato podpora vyplývá z toho, že se vedení států shodlo na tom, že investice do výzkumu a inovací je významnou a nezbytnou pro naši budoucnost. Mezi ústřední úkoly projektu patří vynikající věda, konkurenceschopný průmysl a řešení společenských výzev. Pod vynikající vědu potom patří hraniční výzkum financovaný Evropskou radou pro výzkum, akce programu Marie Skłodowska-Curie, budoucí a vznikající technologie a infrastruktura světové úrovně. Do kategorie konkurenceschopný průmysl řadíme podporu vedoucího postavení v základních a průmyslových technologiích nebo přístup k rizikovému financování. Smyslem řešení společenských výzev je přinést užitek občanům v oblasti zdraví, blahobytu, udržitelného hospodářství, zajištěné, čisté a účinné

²⁶ REGIONPLZEN.CZ. Regio2015 přiveze do Plzně bavorskou kulturu i klobásky. [online]. 9.12.2013 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.regionplzen.cz/zpravodajstvi/regio2015-priveze-do-plzne-bavorskou-kulturu-i-klobasky/>

energie, inteligentní, ekologické a integrované dopravy nebo například v oblasti klimatu a životního prostředí.²⁷

Jak vyplývá z výzkumu, který je založený na indexu určenému ke zjišťování míry a podoby spolupráce (států, institucí, aj.), vědci z menších a méně rozvinutých zemí EU více se mnohem více podílejí na spolupráci s přeshraničními kolegy. Mezi nejméně spolupracující státy v oblasti vědy patří Německo, Velká Británie, Francie, Španělsko a Itálie. Naopak státy, jejichž vědci se spoléhají spíše na vědce z jiných států jsou Slovensko, Chorvatsko, Rumunsko nebo Litva. Vědci v naší republice mezi sebou spolupracují zhruba v pětině případů.²⁸

VII) Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace

Jedná se o program Evropské Unie, jehož cílem je vysoká úroveň kvalitní a udržitelné zaměstnanosti, zaručení odpovídající a důstojné sociální ochrany, boj proti sociálnímu vyloučení a proti chudobě a v neposlední řadě zlepšování pracovních podmínek. Program rovněž spadá přímo pod Evropskou komisi. Podporovány jsou tyto tři části: modernizace politiky zaměstnanosti a sociální politiky, pracovní mobilita a přístup k mikrofinancování a sociální podnikání. Mezi konkrétní cíle programu patří posílení odpovědnosti za cíle EU a koordinace akcí u jednotlivých členských států v oblasti zaměstnanosti, sociálních věcí a sociálního začleňování; dále pak podpora vypracování systémů sociální ochrany a politiky trhu práce nebo modernizace právních předpisů EU společně se zajištěním jejich účinného dodržování. V rámci všech projektů se EU zaměřuje na zvláště zranitelné skupiny osob (například mladí lidé, prosazování rovnoprávnosti mezi muži a ženami, potírání diskriminace nebo podporu dlouhodobé zaměstnanosti).²⁹

²⁷ Horizon 2020 ve stručnosti: Rámcový program EU pro výzkum a inovace [online]. Evropská komise [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_CS_KI0213413CSN.pdf

²⁸ Menší státy ve vědě více spoléhají na spolupráci se zahraničím [online]. Věda a výzkum [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://vedavyzkum.cz/ze-zahranici/ze-zahranici/mensi-staty-ve-vede-vice-spolehaji-na-spolupraci-se-zahranicim>

²⁹ Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI): Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování [online]. Evropská komise [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=1081>

VIII) Kreativní Evropa

Další z programů EU na období 2014-2020, přičemž tento má za cíl podporu kinematografie a kulturních a kreativních odvětví. Konkrétním cílem je vytvoření jednotného rámce pro financování projektů umění, nakladatelství a literatury, filmu, televize, hudby kulturního dědictví, ale i třeba videoher. Program se dělí na část Media (kinematografie a audiovizuální průmysl) a Kultura (kulturní a umělecké obory). Smyslem projektu je rozvoj evropské kulturní rozmanitosti, jakož i jazykové rozmanitosti, podpora mezinárodnosti kulturních odvětví, podpora využívání digitálních technologií nebo práce s publikem.³⁰

IX) Zdraví pro růst

Cílem programu je podpora zdraví v Evropě, a to tím, že se posilní spolupráce mezi státy EU na úrovni zdravotních politik, prospěšných pro občany států. Problémem dle tohoto programu v EU je nerovnost v oblasti zdraví, způsobená zdravotní politikou členských států. Z tohoto důvodu se EU rozhodla podporovat dobré zdraví, předcházení nemocem, jakož i výměnu užitečných informací a ověřených postupů mezi státy, dále podporovat ochranu před přeshraničními zdravotními hrozbami či budování kapacit ve zdravotnictví a inovací v přístupech, pracovních postupech a technologiích. Na tento projekt bylo vymezeno bezmála čtyři sta padesát milionů eur.³¹

X) Nástroj pro propojení Evropy

Program, který umožňuje čerpání finanční podpory z EU na dopravní infrastrukturu. Cílem programu jsou především transevropské sítě, tedy společné zájmy států EU v dopravní, telekomunikační a energetické infrastruktuře. K dosažení jednotného trhu v Evropské Unii jsou tyto infrastruktury nezbytné, a je proto nutné jejich výstavbu podpořit. Jejich výstavba pomůže k posílení evropské konkurenceschopnosti a zároveň tak ke splnění cílů v oblasti udržitelného růstu.³²

³⁰ Kreativní Evropa: O programu [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.kreativnievropa.cz/o-programu/>

³¹ Zdraví pro růst: program EU v oblasti zdraví (2014-2020) [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/cellar/b367798f-5fd6-4fd7-bbc4-4cc3cb9deb08.0002.02/DOC_1

³² Státní fond dopravní infrastruktury: NÁSTROJ PRO PROPOJENÍ EVROPY - CEF [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/fondy-eu/nastroj-pro-propojeni-evropy-cef/>

XI) Komunitární program LIFE

Finanční nástroj pro přispění k rozvoji nízko-emisního hospodářství v EU. Vize nízko-emisního hospodářství, které je ohleduplné vůči klimatu, ochrana a zlepšení stavu životního prostředí, přírody nebo biodiverzity (rozmanitosti přírodních druhů). Tyto cíle jsou podporovány EU v rámci tohoto projektu, který se mimo jiné snaží o rozvoj environmentální legislativy ve státech EU.

Základem projektu je inovativní a kreativní praktické řešení konkrétního environmentálního problému. Program se dělí na dvě části – životní prostředí a klima. Pod životní prostředí spadá účinné využívání zdrojů, příroda a biodiverzita a správa a informace. Pod klima potom zmírňování změny, adaptace na změnu a správa a informace.³³

XII) Další dotační programy EU

Kromě již výše zmiňovaných programů finanční podpory z EU existuje další řada dotací, které podporují přeshraniční spolupráci různých charakterů. Z již realizovaných můžeme jako příklad uvést projekt, který probíhal v Plzeňském kraji. Vytvoření tematické sítě na podporu zaměstnanosti v oblasti náhradní rodinné péče ve spolupráci s odborníky z Německa a Rakouska proběhl v rámci operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost v letech 2012-2015 a smyslem tohoto projektu bylo zapojení znalostí německých a rakouských odborníků v oblasti **profesionální pěstounské péče**. Program si kladl za cíl podporu rozvoje profesionální pěstounské péče v naší republice, a to především za využití vhodných lidských zdrojů, kterými jsou například rodiče na mateřské dovolené, s více dětmi nebo osoby ohrožené nezaměstnaností. Program vytvořil odborné materiály, organizoval semináře a setkání odborníků nebo spolupracoval s politiky s cílem medializace problematiky. Pro informaci, na tento program bylo z dotací EU vyplaceno celkem 2.946.371 korun českých.

³³ Komunitární program LIFE: Finanční nástroj EU pro životní prostředí a klima [online]. Ministerstvo životního prostředí [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life

XIII) Rámcová smlouva o přeshraniční spolupráci v oblasti zdravotnické záchranné služby

Tato smlouva upravuje základní právní oblast přeshraniční spolupráce zdravotnické záchranné služby a umožňuje výjimky z právní úpravy obou států, České republiky a Německé spolkové republiky. Konkrétně se v této smlouvě jedná o kraje Liberecký, Ústecký, Karlovarský, Plzeňský a Jihočeský, v SRN jsou to spolkové země Svobodný stát Sasko a Svobodný stát Bavorsko. Smlouva zpřesňuje podmínky a pravidla organizace a poskytování zdravotnické záchranné služby, stanovení vhodného zařízení, kam bude pacient převezen, použití dopravních prostředků na území druhého státu, vzájemná komunikace, hrazení nákladů apod.³⁴

Pokud jde o konkrétní využití smlouvy, pak se jedná například o to, že je umožněno vyjet německým záchranářům k pacientovi na české straně v případě, kdy to mají ze své základny blíže, než jejich čeští kolegové a naopak. Lidé v pohraničí, kde je horší dostupnost zdravotníků tak budou mít větší šanci na rychlou pomoc. Spolupráce mezi zdravotníky zde samozřejmě probíhala ještě před podpisem této smlouvy, ale díky smlouvě bylo možné využít více možností a prohloubit tak tuto spolupráci. Tato mezinárodní smlouva byla vyhlášena dne 2. 10. 2014 ve Sbírce mezinárodních smluv v částce 26 pod číslem 53/2014 Sb. m. s.

Do projektu se dále zapojily rovněž Fakulta zdravotních studií Západočeské univerzity v Plzni a Fakulta aplikovaných zdravotních věd Technische Hochschule Deggendorf. V rámci spolupráce jsou pořádána cvičení, školení, semináře nebo workshopy. Bylo vybudováno Koordinační a kooperační centrum v Chamu, či zakoupen simulátor sanitního vozu.³⁵

³⁴Plzeňský kraj nejlepší místo pro život: Aktuality [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/ministri-zdravotnictvi-cr-a-srn-podepsali-ramcovou-smlouvu-o-preshranicni-spolupraci-v-0>

³⁵BusinessInfo.cz: Přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Bavorskem bude pokračovat [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/preshranicni-spoluprace-mez-ceskou-republikou-a-bavorskem-bude-pokracovat-117935.html>

XIV) Protipožární ochrana a přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce nevyužívá pouze zdravotní záchranná služba, ale rovněž hasičské záchranné sbory. Důvody jsou obdobné jako v předchozím případě, tedy lepší dostupnost sousedních hasičských jednotek nebo výpomoc v oblasti speciální techniky.

Jako příklad této spolupráce je možné uvést Dohodu o poskytnutí spolupráce v rámci protipožární ochrany mezi Plzeňským krajem, Hasičským záchranným sborem Plzeňského kraje a okresem Cham. Tato dohoda byla podepsána v roce 2017, v hasičské zbrojnici v německém Waldmünchenu. Jedná se o řešení situací, kdy například není možné, aby požár vyřešila jedna hasičská jednotka a potřebuje nasazení dalších sil nebo jiných prostředků. Dalšími situacemi jsou ty, kdy nejsou hasiči k dispozici nebo nejsou v dostatečné blízkosti. Dohoda řeší také ty situace, kdy hrozí rozšíření nebezpečí na území sousedního státu. Technická pomoc obou stran je také naprostou samozřejmostí.³⁶

XV) Česko-německá obchodní a průmyslová komora

Česko-německá obchodní a průmyslová komora (dále jen „ČNOPK“) tvoří součást celosvětové sítě hospodářských komor. Jejím cílem je podpora hospodářské spolupráce mezi Českou republikou a Německem, což je prováděno především podporou českých podniků při vstupu na německý trh. Komora je pověřena německým ministerstvem hospodářství a iniciuje zastupování zájmů českých a německých firem při jednání s politiky nebo veřejností. Mezi hlavní zájmy ČNOPK patří odborné vzdělávání orientované na praxi, posilování právní jistoty, vhodné podmínky pro vývoj a výzkum, slušná hospodářská soutěž, nebo transparentnost. ČNOPK se tak podílí na poradenství, veletrzích, kvalifikování zaměstnanců a dalších přínosných aktivitách. V Plzni má ČNOPK Regionální kancelář, která je kontaktním místem pro všechny členy, ale i jiné společnosti z regionu, které mají zájem se podílet na česko-německé hospodářské spolupráci.³⁷

³⁶ Hasiči v Plzeňském kraji uzavřeli dohodu o poskytování přeshraniční spolupráce s Německem: požár.cz ohnisko žhavých zpráv [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/162702-hasici-v-plzenskem-kraji-uzavreli-dohodu-o-poskytovani-preshranicni-spoluprace-s-nemeckem/>

³⁷ Česko-německá obchodní a průmyslová komora [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://tschechien.ahk.de/cz/>

XVI) Spolupráce v oblasti mírového využívání jaderné energie

Tuto spolupráci u nás zajišťuje Státní úřad pro jadernou bezpečnost. Mezi státní spolupráce v této oblasti je více než nutností, protože v případě jaderného problému se jedná vždy o dopad, který zasahuje v případě Evropy až za hranice jednoho státu. Česká republika z tohoto důvodu uzavřela dvoustranné spolupráce s Německem, Rakouskem, Slovenskem, Polskem a Pojenými státy americkými. Například se Spolkovou republikou Německo jsme uzavřeli Dohodu mezi vládou ČSSR a vládou SRN o úpravě otázky společného zájmu týkajícího se jaderné bezpečnosti a ochrany před zářením.

Dále jsme členem neformálního uskupení, které vzniklo v roce 2003 a jsou jím dále členy Maďarsko, Slovensko a Slovinsko. Cílem je zvýšení efektivity společného hodnocení bezpečnosti a provozu jaderných zařízení v lokalitě. Uskupení se stýká dvakrát ročně a dochází k výměně informací a postojů a koordinaci. Tato spolupráce je hodnocena jako velmi přínosná pro všechny zúčastněné.³⁸

XVII) Mezinárodní energetická agentura

Na poli celosvětovém je potom Česká republika od roku 2001 členem Mezinárodního energetického programu v rámci Mezinárodní energetické agentury (International Energy Agency). Tato agentura vznikla v důsledku ropné krize v letech 1973-74 s cílem pomoci řešit narušení zásobování ropou. Dnes se kromě tohoto agentura stará rovněž o analýzu celosvětových energetických trendů, podporu energetické politiky a o podporu mezinárodní spolupráce v rámci energetických technologií. V současnosti má agentura 29 členů a pokouší se o zapojení i nečlenských států (například Čína nebo Indie).

Oblast zásobování ropou je u nás řešena formou státních rezerv, na což dohlíží Státní správa hmotných rezerv. Jedná se o ústřední správní orgán, který doplňuje, ochraňuje, obměňuje a udržuje hmotné státní rezervy.³⁹

³⁸ Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Dvoustranná spolupráce v oblasti mírového využívání jaderné energie [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.sujb.cz/mezinarodni-spoluprace/dvoustranna-spoluprace/>

³⁹ Ministerstvo průmyslu a obchodu: Mezinárodní energetická agentura [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/energetika/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-organizace/mezinarodni-energeticka-agentura--233260/>

XVIII) Mezinárodní spolupráce v oblasti azylu a migrace

Stále ještě velmi aktuální téma u nás i celosvětově. Z tohoto důvodu je nutné posilovat spolupráci s ostatními státy EU v oblasti této problematiky, ale rovněž se státy, které leží za hranicemi EU a jsou tak tranzitními nebo zdrojovými státy imigrace do EU.

Česká republika spolupracuje s Mezinárodní organizací pro migraci, dále s Mezinárodním centrem pro rozvoj migračních politik a Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Spolupráce dále probíhá v rámci EU, a to v pracovních skupinách Rady, Komise nebo agentur. Těmi jsou například Evropský azylový podpůrný úřad, Evropská pohraniční a pobřežní stráž, euLisa, Evropská migrační síť nebo pak místní seskupení, jako Salcburské fórum nebo Visegrádská skupina.⁴⁰

Visegrádská skupina, nebo také Visegrádská čtyřka nebo V4, byla v roce 1991 založena s cílem vzájemné podpory tří (dnes čtyř) postkomunistických států – Česka, Maďarska, Polska a Slovenska. Tyto státy se od počátku pokoušejí o integraci do Evropy, při přechodu z totalitárního systému do demokracie. Tato skupina má i dnes společné slovo a svoje zájmy prosazuje i v rámci EU nebo NATO (Severoatlantická aliance). Mimo to státy této skupiny mezi sebou provádějí spoustu přeshraničních projektů, především v oblasti kultury, vzdělávání, dopravy nebo bezpečnosti. Státy se po roce střídají ve výkonu předsednictví, naše republika aktuálně převezme roli v červenci 2019.⁴¹

XIX) Nejvyšší státní zastupitelství České republiky a mezinárodní spolupráce

Také Nejvyšší státní zastupitelství naší republiky se aktivně podílí na mezinárodní spolupráci. Pokud přeskochíme spolupráci v rámci Evropské unie a s jejími orgány, kterou už dnes můžeme považovat v podstatě za samozřejmost, spolupráce je navazována i na dalších úrovních. Z méně známých orgánů EU ale stojí za zmínku **Eurojust**, což je Jednotka Evropské unie pro justiční spolupráci. Jejím posláním je zlepšení mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech mezi členy EU. Jedná se zejména o problematiku vyšetřování

⁴⁰ AZYL, MIGRACE A INTEGRACE: Mezinárodní spolupráce [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mezinarodni-spoluprace-843025.aspx>

⁴¹ Visegrádská skupina: Co je to Visegrádská skupina [online]. Vláda České republiky [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/visegradska-skupina/co-je-to-visegradska-skupina-167982/>

nebo organizovaného zločinu. Dalším zajímavým orgánem je tzv. **OLAF**, Evropský úřad pro boj proti podvodům. Ten má na starost boj proti podvodům a korupci.

Mimo EU se potom Nejvyšší státní zastupitelství na mezinárodní úrovni účastní spolupráce například jako člen IAP – Mezinárodní asociace prokurátorů. Jedná se o nevládní a nepolitickou asociaci, která si jako hlavní cíl vytyčila dosažení profesionálního chování a etiky státních zástupců na celé planetě. Mezi další cíle patří podpora právního státu, spravedlnosti nebo dodržování základních lidských práv.⁴²

XX) Přeshraniční vzdělávání

Přeshraniční vzdělávání a obecně spolupráce v oblasti školství je velmi populární a rozšířené. Jako příklad z Plzeňského kraje můžeme uvést například Střední odborné učiliště Domažlice. Tato škola má partnerství hned několika. Na prvním místě je partnerství se školou Berufsschule Cham, které mezi školami probíhá již od roku 1989. Školy se podílejí na různých projektech a organizují setkávání svých žáků a učitelů. Toto má přínos především v odstranění jazykové bariéry, ale také v rozšíření vzdělávacího rámce o zkušenosti druhé školy. Mezi společné aktivity patří například sportovní vyžití – fotbalové turnaje nebo lyžařské výlety, dále odborné praxe studentů nebo jazykové pobyty.

Další spolupracující školou tohoto učiliště je Realschule Neunburg vorm Wald. Za počátky této spolupráce můžeme vděčit projektu Výměnné školní programy žáků SOU/SOŠ v Plzeňském kraji a žáků reálných škol z regionu Horní Falc v roce 2011. První společnou akcí byl výměnný pobyt studentů. Školy se společně dále podílejí na odborných praxích žáků nebo společných výletech či účasti na veletrzích.

Škola se dále pyšní partnerstvím se dvěma mezinárodními společnostmi, Siemens a Gerresheimer. Učiliště vzdělává svoje žáky tzv. duálním vzděláváním, při kterém dochází k propojení teoretického vzdělávání s praktickou částí, která se uskutečňuje v těchto partnerských společnostech.⁴³

Za další vzorný příklad přeshraniční spolupráce můžeme uvést například Západočeskou univerzitu v Plzni, která spolupracuje s mnohými společnostmi, euroregiony

⁴² Nejvyšší státní zastupitelství Česká republika: Mezinárodní spolupráce [online]. [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <http://www.nsz.cz/index.php/cs/mezinarodni-spoluprace>

⁴³ Střední odborné učiliště Domažlice: Partnerství [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.soudom.cz/partnerstvi.html>

nebo agenturami. Pro podporu mezinárodní spolupráce má Západočeská univerzita oddělení zahraničních vztahů International office. Smyslem je propagace mobility na ZČU, a to například prostřednictvím konání různorodých akcí. Příkladem je International Day, který se uskutečnil poprvé v roce 2018 a pokusil se o propagaci mobility v Depu 2015 v Plzni. Akce se zúčastnily zahraniční univerzity, které informovaly o svých možnostech studia, dále univerzitní US Point, Mezinárodní letní jazyková škola nebo Ruské centrum. Na akci se taktéž ukázaly studentské organizace (ESN Pilsen, IASTE, AISEC, aj.). Na akci, které se účastnili i studenti z programu Erasmus, poté probíhaly zajímavé přednášky.⁴⁴ Konkrétní spolupráce poté využívají především jednotlivé fakulty, které přeshraniční spolupráce využívají především k zahraničním pobytům studentů.

Jednou z fakult, která se velmi aktivně účastní na zahraničních studijních pobytech Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni. Prvním z programů, kterého se fakulta účastní je program Erasmus+. Smyslem tohoto programu je rozkvet evropské spolupráce na vysokoškolské úrovni. Programu se naše republika účastní již od roku 1997, a to na základě bilaterálních dohod mezi vysokými školami u nás a v zahraničí. Spolupráce škol ale nespočívá pouze ve výměnných nebo zahraničních pobytech student, nýbrž také ve spolupráci škol na vzdělávací politice, vývoji nových studijních programů, ale také v zahraničních pobytech učitelů těchto škol. Pokud bychom ale mluvili o pobytech studentů, pak tyto pobyty můžeme rozdělit na studijní a pracovní stáže. Studijní stáže trvají 3-12 měsíců a probíhají v členských zemích EU, zemích EHP (Island, Lichtenštejnsko a Norsko). Pracovní stáže studentů v délce 2-12 měsíců probíhají ve firmách a jiných organizacích zemí EU.

Dalším programem, na kterém se fakulta podílí je program Free Movers (Inter) a jedná se o studenty, kteří jsou přijati ke studiu na zahraniční univerzitě (na semestr, rok). Fakulta má uzavřené bilaterální smlouvy s univerzitami v Itálii, Španělsku, Portugalsku, Německu, Rakousku, Velké Británii, Francii, Turecku, Řecku, na Kypru, v Maďarsku, Polsku, Rumunsku, Lotyšsku, Litvě, Chorvatsku, Bulharsku, Estonsku nebo Slovensku.⁴⁵

Fakulta se také podílí na již zmiňovaném projektu Česko-Bavorsko 2014-2020 INTERREG V Projekt, kde je jí partnerem univerzita v německém Pasově. Co se týká

⁴⁴ INFO: ZČU v Plzni [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=1827>

⁴⁵ Zahraniční studijní pobyty: Fakulta právnická ZČU [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mobility.fpr.zcu.cz>

členství v mezinárodních organizacích, fakulta je členem Evropské asociace právnických fakult ELFA (European Law Faculties Association).⁴⁶

Fakulta se ale účastní i na dalších programech, stejně tak jako další fakulty Západočeské univerzity v Plzni. Ročně tak vycestuje do zahraničí díky těmto spolupracím velkým množství studentů, ale zároveň se velké množství studentů ze zahraničí podívá na naše školy.

Na přeshraniční spolupráci se ale kromě vysokých a středních škol podílejí samozřejmě také školy základní a mateřské.

XXI) Tandem

Tandem – Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže má dvě koordinační centra – v Plzni a v Řeznu (Regensburg). Cílem centra je sblížení a vývoj styků a přátelských vztahů mezi mladými občany České republiky a Německa. Mezi prováděné aktivity center patří poskytování poradenství v oblasti přeshraniční výměny dětí a mládeže, žáků a studentů, dále finanční podpora česko-německé spolupráce, iniciování projektů přeshraniční výměny, ale i jiných, nových forem přeshraniční spolupráce, zprostředkování partnerství, vzdělávání v této oblasti, zprostředkování odborných praxí nebo dobrovolnictví a tak dále. Pokud se podíváme na organizační stránku, pak centrum je součástí rektorátu Západočeské univerzity v Plzni a metodicky je vedeno Odborem pro mládež Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Centrum v rámci svojí činnosti pracuje na projektech pro školy (Němčina nekouše, Na jedné lodi, Projekt primární prevence mládeže, atd.), pro předškolní zařízení (Učit se navzájem, Přátelství bez hranic,...), ale i pro jednotlivce (Dobrovolnické centrum Tandem). Například **Projekt výměny českých a bavorských pedagogů mateřských škol a školních družin** je podporován z pověření Bavorského ministerstva práce a sociálních věcí. Jedná se o oboustranné výměny pedagogů, které jsou finančně podporované.

Dalším příkladem je **Program Němčina nad zlato**, který se snaží podpořit výuku německého jazyka na středních školách. Tento program si klade za cíl motivovat studenty k zájmu o výuku němčiny, propaguje důvody, proč je vhodné naučit se německy (například

⁴⁶ Fakulta právnická ZČU [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://fpr.zcu.cz>

uplatnění na trhu práce) a současně tak uspokojit poptávku německých společností po pracovnících z Plzeňského kraje. Kromě výuky německého jazyka Tandem podporuje také kroužky němčiny na školách nebo exkurze do německých firem, či návštěvy zástupců těchto společností ve výuce na školách. Tandem zajišťuje financování projektu tak, aby škola nemusela nic doplácet a měla tak zájem se tohoto dlouhodobého projektu zúčastnit. Finanční podpora projektu přichází i ze stran samotných podnikatelů, kteří mají zájem na tom, aby se škol odcházeli kvalifikovaní a jazykově vybavení studenti. Mezi tyto podporující společnosti patří například Konplan s.r.o., ALFMEIER s.r.o. nebo ZF Engineering s.r.o.⁴⁷

Dále pak pro příklad program **Nachbarwelten – Sousední světy**, který se zabývá předškolním věkem a je financován Evropskou unií. Projekt spočívá v návštěvách tzv. medonautů ve školkách, první a druhých třídách základních škol, školních družinách a dalších organizacích, které se zaměřují na děti ve věku 3 až 8 let, a to v oblasti česko-německého pohraničí. Tito medinauti jsou učitelé, kteří jsou speciálně proškolení k výuce dětí tohoto věku, mají zkušenosti s přeshraničními projekty na tomto území a znají sousední stát (a samozřejmě ovládají oba jazyky – češtinu i němčinu). Medinauti mají za úkol seznámit malé děti vhodnou formou se sousední zemí, jejími zvyky a kulturou. Pomocí her je dětem přibližován druhý jazyk, jsou pořádány výlety dětí i pedagogů do sousední země. V České republice se medinauti pohybují na území Plzeňského, Jihočeského, Karlovarského, Ústeckého a Liereckého kraje. Na straně Německa se jedná o Bavorsko a Sasko.⁴⁸

XXII) Dům zahraniční spolupráce

Jedná se o příspěvkovou organizaci, která byla zřízena Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky za účelem zajišťování styků ze zahraničím v oblasti školství a vzdělávání. V kompetenci Domu zahraniční spolupráce je mnoho mezinárodních programů a je národní agenturou programu Erasmus+. Organizace podporuje jednak jednotlivce, studenty, pedagogy, ředitele škol, ale i další odborníky, organizace a společnosti, které se věnují vzdělávání, jakož i obce, kraje a ministerstvo. V zájmu organizace jsou místní

⁴⁷ Tandem: Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.tandem-org.cz>

⁴⁸ Nachbarwelten - Sousední světy: Projekt [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://sousednismvety.info>

vzdělávací instituce, ale podpora dopadá také na zahraniční studenty u nás nebo působení českých učitelů v zahraničí.⁴⁹

Eurydice, jeden z programů, který má Dům zahraniční spolupráce na starost, je celoevropská informační síť, ve které můžeme nalézt informace o vzdělávacích systémech a vzdělávací politice napříč celou Evropou. Smyslem systému je zjednodušení spolupráce ve vzdělání, a to prostřednictvím podrobných popisů systémů vzdělávání jednotlivých států, srovnání mezi nimi, ale i statistických údajů. Výsledky jsou užitečné například pro politické rozhodování ve školství, ale i pro pracovníky ve vzdělávání, vzdělávání pedagogů, ale i pro studenty. Prostřednictvím webových stránek programu se může na výstupy podívat i veřejnost. Celá síť vznikla již v roce 1980, jako jeden ze strategických nástrojů EU pro podporu spolupráce ve vzdělávání. Česká republika se připojila v roce 1997.⁵⁰

Dalším programem je například **Epale**, Elektronická platforma pro vzdělávání dospělých v Evropě. Jedná se o virtuální komunitu pro odborníky ve vzdělávání dospělých po celé Evropě. Prostřednictvím webových stránek je možné sdílet odborné materiály, publikace a dokumenty, a to ve všech jazycích EU. Program se dále zaměřuje na akce, konference a veletrhy, které se k této problematice po celé EU konají.⁵¹

XXIII) Bonusový program Bavorský les

Pro občany Plzně a okolí, kteří vlastní Plzeňskou kartu (čipová karta, která slouží pro jízdné v rámci Integrované dopravy Plzeňska) existuje bonusový program, který přináší svým uživatelům slevy a benefity. Tento program funguje již 10 let a snaží se o to, aby Plzeňská karta nesloužila jen pro přepravu cestujících, ale aby rozšířila svoje využití i do dalších oblastí. Partneři, u kterých je možné využívat slev a bonusů se nacházejí v Plzeňském kraji, ale i v oblasti Národního parku Bavorský les. V Plzeňském kraji se jedná například o divadlo, knihkupectví, kavárnu nebo fitness centrum. V Národním parku Bavorský les je potom možné využít nabídky na výhodnější ubytování, lyžování nebo třeba vypůjčení e-bike.⁵²

⁴⁹ Plzeňský kraj: Dům zahraniční spolupráce [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/es/clanek/dum-zahranicni-spoluprace>

⁵⁰ Dům zahraniční spolupráce: Eurydice [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/cz/eurydice/>

⁵¹ Dům zahraniční spolupráce: Epale [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/cz/epale/>

⁵² Plzeňská karta: Bonusový program [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.plzenskakarta.cz/bonusovy-program/co-je-bonusovy-program/>

4) Přeshraniční spolupráce obcí v Plzeňském kraji

V našem právním řádu najdeme úpravu přeshraniční spolupráce obcí především v Zákonu č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) – jedná se o právo v samostatné působnosti obce.

„Obce mohou spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení územních samosprávných celků. Svazky obcí mohou spolupracovat se svazky obcí jiných států; obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvu o vzájemné spolupráci uzavřel.“⁵³

Protože v zákoně není přesně stanovená forma spolupráce, volba je ponechána na spolupracujících stranách. V případě, že by se dohoda řídila českým právem, může se jednat např. o smlouvu nepojmenovanou (§1746 odst.2 Občanského zákona).⁵⁴

„Partnerská spolupráce měst, jinými slovy town-twinning, je forma mezinárodní spolupráce mezi samosprávami, spočívající v pravidelném setkávání zástupců měst a jejich občanů. Tato spolupráce je většinou podložena oficiálním dokumentem (partnerskou dohodou) nebo usnesením orgánů města/obce.“⁵⁵ Největší přínos mezinárodního partnerství měst můžeme najít v porozumění mezi národy a jejich kulturami. „Má veliký význam pro výměnu zkušeností v nejrůznějších oblastech týkajících se života města/obce, ať už se jedná o rozvoj měst, sociální oblast, školství, životní prostředí, cestovní ruch nebo fungování samosprávy. Samosprávy mohou prostřednictvím partnerské spolupráce podporovat ekonomické vazby svých podnikatelů s jejich protějšky v partnerských městech, a tím pozitivně ovlivňovat ekonomický rozvoj svého území a regionu.“⁵⁶ Tato spolupráce měst může být založena na podepsání dohody o spolupráci (deklarace, smlouvy), na spolupráci na společném projektu nebo se může jednat o neformální spolupráci bez podepsané smlouvy.

Přeshraniční spolupráce měst a obcí je v současné době podporovaná z různých zdrojů. Obce v naší republice získávají podporu od Ministerstva pro místní rozvoj ČR, od organizace jakou je například Svaz měst a obcí ČR, ale především od Evropské unie. Ta vytváří programy a dotace na podporu přeshraniční spolupráce měst na jejím území. Tato podpora

⁵³ Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení). In: Sbirka zákonů. 2000, částka 38, ze dne 15. 5. 2000.

⁵⁴ Zákon o obcích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-758-4.

⁵⁵ Svazek měst a obcí České republiky. Partnerská města. [online]. 2013 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/co-je-twinning/co-je-partnerstvi-mest-neboli-town-twinning.aspx>

⁵⁶ Svazek měst a obcí České republiky. Partnerská města. [online]. 2013 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/co-je-twinning/co-je-partnerstvi-mest-neboli-town-twinning.aspx>

patří mezi kohezní politiku EU (politika hospodářské, sociální a územní soudržnosti), která má více než třetinový podíl na celkovém rozpočtu unie.

I) Přeshraniční vztahy Plzeňského kraje

Přeshraniční spolupráce v Plzeňském kraji je v posledních letech na vzestupu. K největší spolupráci dochází s nejbližším sousedem, tedy Německem. Již v roce 2001 došlo k dohodě o spolupráci mezi Plzeňským krajem a správními obvody Horní Falc a Dolní Bavorsko. Spolupráce zde probíhá především v oblasti hospodářství, cestovního ruchu, dopravy, ale i ochrany životního prostředí nebo zemědělství.

Další přeshraniční spolupráce Plzeňského kraje probíhá na základě Memoranda o přátelství z roku 2001, kterou podepsali zástupci Plzeňského kraje se zástupci provincie Bergamo, která se nachází v Itálii.

Dále se jedná o spolupráci s hrabstvím Northamptonshire, které se nachází ve Velké Británii, která byla dohodnuta v roce 2007. Téhož roku bylo podepsáno u příležitosti desetiročního výročí spolupráce Memorandum o prohlubování přátelství s čínskou provincií Zhejing. Jedná se o nejvzdálenějšího přeshraničního partnera Plzeňského kraje. Při schůzce zástupců kraje a provincie došlo ke zhodnocení dosavadní spolupráce a projednání dalších oblastí, kam se spolupráce může ubírat do budoucna. Guvernér čínské provincie například nabídl možnost využití stipendií pro deset studentů z České republiky.

Spolupráce probíhá také s francouzským regionem Franche-Comté, dále se Sverdlovskou oblastí v Ruské federaci, rumunskou župou Caraș-Severin. Zde se nacházejí české vesnice, ve kterých dodnes žijí potomci českých přistěhovalců. Dalšími partnery jsou Bjelovarsko-bilogorská župa v Chorvatsku, Východokazažská oblast v Kazachstánu a město Can Tho ve Vietnamu. S tímto městem byla navázána spolupráce jako s posledním, a to v roce 2015.⁵⁷

V minulých letech se kraj věnoval především spolupráci s Německem, tedy svým přímým sousedem. Aktivita spočívali především ve spolupráci na úrovni kulturní a školské, rovněž pak v oblasti cestovního ruchu. Bohužel v ostatních oblastech, například v oblasti rozvoje dopravní infrastruktury nebo ochrany životního prostředí nebyla vyvíjena aktivita dostatečná, a nebyl tak zcela naplněn potenciál česko-německé hranice.⁵⁸

⁵⁷ Plzeňský kraj nejlepší místo pro život: Zahraniční vztahy [online]. [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/kategorie/zahranicni-vztahy>

⁵⁸ DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6. str. 102

II) Město Dobřany

Dobřany, město ležící 10 km jihozápadně od Plzně, se rozkládá na pravém břehu řeky Radbuzy. Toto druhé největší město v okrese Plzeň-jih patří mezi nejstarší sídla v Plzeňském kraji, první písemná zmínka pochází již z roku 1243. Žije zde více než šest tisíc obyvatel, nachází se zde rozsáhlá psychiatrická nemocnice a také několik kulturních památek. Mezi nejzajímavější patří kostel sv. Mikuláše se zvonící na náměstí, kostel sv. Víta, kamenný most přes Radbuzu a další historické stavby. Mezi zajímavost v Dobřanech patří soukromý minipivovar Modrá Hvězda Dobřany, který sídlí v architektonicky pozoruhodné budově na náměstí. Tento pivovar vyrábí zhruba deset vlastních piv (Dobřanská hvězda, Dobřanský Hospodář, aj.) a najdeme v něm také restauraci.

Město Dobřany má tři partnerské obce: Obertraubling (Německo), Břežice (Slovinsko) a Dobřany v Orlických horách (ČR).

Obertraubling

Obertraubling byl prvním partnerským městem Dobřan. Nachází se v Německu, asi 3 km od města Regensburg. Cesta autem z Dobřan do Obertraublingu trvá více než 2 hodiny při vzdálenosti zhruba 150 km. Města společně pořádají kulturní akce, například v roce 2018 proběhlo v červenci mezinárodní přátelské fotbalové utkání, kterého se v Německu účastnili chlapci z dobřanského fotbalového týmu. V srpnu potom proběhla v pořadí již druhá jízda přátelství, při které se cyklisté z obou měst setkali v Chodské chalupě v Újezdu u Domažlic.⁵⁹

Břežice

Druhým partnerským městem Dobřan jsou Břežice. Jedná se o město ležící v oblasti termálních lázní ve Slovinsku. Z Dobřan do Břežic bychom jeli autem téměř devět hodin a ujeli bychom přitom více než 650 km. Partnerství mezi městy před téměř čtrnácti lety začalo díky partnerství místních základních uměleckých škol. Poté navázaly kontakt i obě radnice a od té doby se zástupci měst a hudebních a základních škol pravidelně dvakrát ročně setkávají. Příkladem přátelství obou měst je účast Dobřan na veletrhu tradičních regionálních potravin,

⁵⁹ Město Dobřany: Partnerská města [online]. [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.dobransy.cz/mesto-dobransy/partnerska-mesta/obertraubling/>

který pořádalo město Břežice. Město Dobřany přivezlo do Břežic svoje tradiční výrobky (dobřanské pivo, koláče, klobásy apod.) včetně prezentačního materiálu ve slovinském jazyce. Stánek měl obrovský úspěch, dokonce i u slovinského ministra zemědělství. Velký úspěch ve Slovinsku měla i dobřanská dětská lidová muzika Vozembach.

Partnerství mezi městy přináší výhody také pro žáky místních škol, školy mezi sebou pořádají různé soutěže a žáci jezdí na výměnné pobyty. Města se ale podporují také v tíživých situacích, jakou byla například povodeň v roce 2002, kdy město Břežice pomohlo Dobřanům. Naopak nyní bylo v nelehké situaci město Břežice, nachází se v něm totiž jediný slovinský záchytný tábor pro běžence. Problémy má město hlavně s odpady, které zůstávají po cizincích. Město Dobřany proto poskytlo finanční pomoc ve výši 5 000 eur (v přepočtu zhruba 135 000 korun).

Do Dobřan přijeli zástupci Břežic aby dar přijali. „Nejedou k nám ale vyloženě kvůli podpisu smlouvy," upozorňuje starosta. „Přijedou totiž slovinští podnikatelé, kteří by u nich rádi vařili české pivo. A protože starosta Břežice přijede s nimi, můžeme smlouvu podepsat," vysvětluje.

Dobřany v Orlických horách

Dobřany v Plzeňském kraji jsou od Dobřan v Orlických horách vzdáleny zhruba 250 km a cesta mezi nimi autem trvá více než 3 hodiny.

Tato obec leží v pohraničí a trápí jí tedy typické problémy pohraničních oblastí. Jedním z aktuálních problémů je nedostatek žáků základních škol a s tím spojený problém s financováním základního vzdělání. „Dětem v Orlických horách hrozí, že budou muset i za základním vzděláním dojíždět desítky kilometrů daleko. V pohraničí v současnosti slouží jen tři devítileté základní školy: v Rokytnici, Dobřanech a Deštném. Další jsou až pod horami, například ve Skuhrově nebo Javornici.

V ostatních obcích Orlických hor už zbyly jen malotřídky, kde mohou žáci absolvovat pouze první stupeň.⁶⁰

⁶⁰ Tomáš Hejtmánek. Hradecký kraj. iDNES.cz. [online]. 15.4.2016 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://hradec.idnes.cz/skola-v-destnem-zvazuje-zruseni-druheho-stupne-f5x-/hradec-zpravy.aspx?c=A160415_2239351_hradec-zpravy_the

Mimo pomoci partnerským městům se město Dobřany snaží pomáhat pravidelně záplavami postiženým místům. Město například poskytlo finanční podporu na obnovu po záplavách na Moravě. V roce 2013 pak město pomohlo povodněmi postiženému městu Křešice. „Křešice na Litoměřicku, které po nedávné povodni patřily k nejzničenějším místům, se mohou na Plzeňsku opřít o pomoc Dobřan. Zdejší radní totiž zaplavené obci poslali 20 tisíc korun na likvidaci škod. Zítra budou zastupitelé hlasovat o další finanční injekci. Do Křešic by mělo putovat dalších 80 tisíc korun. A nezhálejí ani obyvatelé Dobřan, kteří se ke sbírce připojili.“⁶¹

Město Dobřany můžeme považovat za vzorný příklad využívání spolupráce, kde můžeme pozorovat nesporný pozitivní dopad na občany Dobřan i spolupracujících obcí.

⁶¹ Martin Švec. Plzeňský deník.cz. iDNES.cz. [online]. 25.6.2013 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://plzensky.denik.cz/zpravy_region/dobransy-pomahaji-labem-zpustoseny-kresicim-20130625.html

III) Další města a obce v Plzeňském kraji

Pro zjištění aktuálního stavu spolupráce v obcích a městech Plzeňského kraje byli prostřednictvím e-mailu dotazováni starostové náhodně vybraných obcí a měst. E-mailové dotazování bylo zvoleno především díky svojí časové nenáročnosti, protože starostové jsou obvykle velmi časově vytíženi. Dotazováno bylo celkem 20 obcí a měst, přičemž těmto starostům byl rozeslán následující e-mail:

„Vážený pane starosto,

jsem studentkou Fakulty právnické ZČU v Plzni a v současné době dokončuji svojí bakalářskou práci na téma Přeshraniční spolupráce v Plzeňském kraji.

Velmi by mi pomohlo, pokud byste mi odpověděl na následující otázky:

Podílí se Vaše obec/město na nějaké spolupráci (s jiným městem/obcí u nás nebo v zahraničí, s nějakou organizací apod.)?

Pokud ano, jaké v tom spatřujete výhody a nevýhody? Pokud ne, proč tomu tak je a plánujete navázání některé spolupráce do budoucnosti?

Velmi Vám děkuji za Váš čas.

S pozdravem

Lucie Křenková“

V poměrně krátkém časovém horizontu poté přišly tyto následující odpovědi:

Obec Dnešice

Obec, která má téměř 900 obyvatel se nachází v okrese Plzeň-jih. Odpověď přišla z obecního úřadu, bylo sděleno, že obec se na žádné spolupráci nepodílí.

Město Město Touškov

Město Touškov je město v okrese Plzeň-sever, které má zhruba 2.200 obyvatel a skládá se ze dvou katastrálních území. Starostka obce zaslala obsáhlý popis místní spolupráce.

Město se podílí na spolupráci pouze vnitrostátní, a to v rámci dobrovolných sdružení obcí, mikroregionů a také napřímo. V rámci dobrovolných sdružení obcí se jedná o spolupráci

v oblasti odpadů a čistírny odpadních vod. Mikroregion naopak řeší problematiku kultury a sportu. Přímou spolupráci s okolními obcemi město využívá ke zvýšení bezpečnosti v dopravě (při dopravování obyvatel do školy nebo zaměstnání), či na budování cyklostezek.

Obec Konstantinovy Lázně

Lázeňská obec Konstantinovy Lázně se svými téměř tisíci obyvateli leží v okrese Tachov. Obec je v aktivní spolupráci již od začátku devadesátých let, a to s lázeňskými městy Neualbereuth v Bavorsku a Bad Brambach v Sasku. Jedná se o volné partnerství. Další spolupráce probíhá již zhruba deset let v rámci Mikroregionu Konstantinolázeňsko a Allianz Steinwald (Bavorsko).

První spolupráce, s lázeňskými městy, probíhala intenzivně dříve, zhruba do roku 2015. Spolupráce probíhala ve formě společných slavnostních setkání nebo vydávání turistických materiálů. U druhé spolupráce, která probíhá v rámci Mikroregionu, se uskutečnilo daleko více projektů. Příkladem jsou například opravy cyklotras, společný kulturní kalendář, pořádání poznávacích seminářů nebo českoněmeckých táborů, společné zpracovávání strategií nebo různá setkávání škol apod. Tato spolupráce je aktivní i v současnosti a je velmi přínosná pro všechny zúčastněné.

Obec Chotěšov

Obec Chotěšov, obec ve které celý svůj život žiji, je obec ležící jihozápadně od Plzně. Obec má téměř 3000 obyvatel a její dominantou je bývalý klášter premonstrátek. Obec se na žádné spolupráci nepodílí. Je tomu tak proto, že nikdy v obci nikdo žádnou formu přeshraniční nebo meziobecní spolupráce nenavrhl. Starosta obce zaslal společně se svojí odpovědí také dokument z roku 2018: Analýza stavu a potřeb rozvoje obce Chotěšov, kde je uvedeno:

„Obec Chotěšov je součástí mikroregionu Radbuza (dobrovolného svazku obcí), který vznikl v březnu roku 1999. Mikroregion se rozkládá na rozloze 470 km² a je pojmenován po řece Radbuze, při které tvoří přirozené spádové území. Je tvořen 28 obcemi (od r. 2018 27 obcemi, odstoupení Poběžovic) v okrese Plzeň-jih, Plzeň-sever a Domažlice, ve kterých žije přes 42 000 obyvatel.

Chotěšov je také členem poměrně mladé místní akční skupiny (MAS) Radbuza, která vznikla v roce 2011 a působí na území 38 obcí s cca 44 tis. obyvateli. Obecně MAS navrhuje a provádějí strategie komunitně vedeného místního rozvoje. V jejím rámci má být ve prospěch rozvoje území v období 2014-2020 využito cca 90 mil. Kč z evropských fondů. Spolupráce se odehrává převážně mezi aktivními občany, podnikateli a neziskovými organizacemi, zemědělci a v menší míře obcemi a městy. Což je hlavní rozdíl ve srovnání s činností mikroregionu.

Dále je obec členem Sdružení měst a obcí Plzeňského kraje a od roku 1997 také členem Svazu měst a obcí České republiky.

Obec nemá navázané partnerské vztahy formou partnerské smlouvy s žádnou obcí v ČR ani v zahraničí. Navázání intenzivní spolupráce se zahraniční obcí by mohlo být výhodné zejména při rozvoji přeshraniční spolupráce a využívání fondů EU.⁶²

Město Nýřany

Město se zhruba sedmi tisíci obyvateli leží v okrese Plzeň-sever a skládá se ze tří částí – Nýřany, Doubrava a Kamenný Újezd. Město Nýřany má spolupracující přeshraniční město, je jím město Zeulenroda – Triebes, ležící ve Spolkové republice Německo. Jde o město, které dříve leželo v bývalé Německé demokratické republice a bylo partnerem okresu Plzeň-sever v době socialismu. Spolupráce mezi městy probíhá především na úrovni spolkové činnosti. Nejaktivnějším spolkem jsou potom hasiči, kteří pořádají společná cvičení, společné letní tábory pro děti (jeden rok v České republice, druhý v Německu). V minulosti byla aktivní spolupráce také mezi místními fotbalovými týmy, ale ta v posledních letech bohužel upadá.

Místostarostka města Nýřany ve svojí odpovědi zmínila jako jediná taktéž nevýhody spolupráce, za které považuje vyšší náklady na cestovné mezi městy a jazykovou bariéru. O partnerství s dalšími městy nebo obcemi v současné době město neuvažuje.

Město Nýrsko

Nýrsko je město, které leží v Pošumaví, v blízkosti hranic s Německem. Město má téměř pět tisíc obyvatel. Město se na přeshraniční spolupráci účastní jakožto člen Akčního

⁶² Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o.p.s. Analýza stavu a potřeb rozvoje obce Chotěšov. 2018.

sdužení Královský Hvozd. Toto sdružení, které se skládá z 5 bavorských a 7 českých obcí, má za svůj cíl trvale udržitelné využití přeshraniční spolupráce. Tato formální spolupráce mezi obcemi během let vyústila v přátelství.

Partnerským městem města Nýrsko je město Neukirchen beim Heiligen Blut. Tyto dvě města spolu v rámci zmiňovaného sdružení realizovala již mnoho projektů a akcí. Finanční podpora na akce přichází mimo jiné z Dispozičního fondu. Aktuálně se města podílejí na projektu česko-bavorské poznávací exkurze po jednotlivých obcích sdružení a zajímavostech regionu a na projektu, který organizuje sportovní dny. Těchto sportovních dnů se účastní děti z celkem 11 základních škol z České republiky i Německa. Mimo tyto projekty se občané všech měst ze sdružení potkávají během celého roku na různých další pořádaných akcích. Místostarostka obce hodnotí tuto spolupráci velmi kladně a doufá v její pokračování i do budoucnosti.

Další dotazovaná města a obce bohužel na dotaz nijak nereagovali. Celé odpovědi výše uvedených obcí jsou uvedené v Příloze č. 1 této práce.

Výsledky dotazování

V první řadě je nutné zhodnotit reakční dobu starostů obcí. Výše zmínění reagovali na zasláný e-mail v podstatě okamžitě, někteří maximálně do dvou dnů. Toto je velmi důležité zdůraznit, protože starostové obcí, ať už jakkoli velkých, jsou velmi časově vytížení, protože objem jejich pracovní náplně je značný. Zde tedy musíme ocenit šest z deseti dotazovaných, kteří se rozhodli podpořit bakalářskou práci.

Z dotazování vyplývá, že přeshraniční spolupráci se podílejí spíše větší obce nebo města, malé se nepodílejí na spolupráce žádné nebo pouze lokální (obvykle s okolními obcemi). Tato lokální spolupráce probíhá především na úrovni bezpečnosti, vzdělávání nebo infrastruktury a probíhá buď pouze mezi dvě obcemi nebo velmi často formou mikroregionu nebo místních akčních skupin. Tuto spolupráci je nutné hodnotit velmi pozitivně, protože řeší problémy, které jsou nejbližší občanům a přináší největší užitek.

Spolupráce mezi obcemi na poli přeshraničním poté přináší kromě navazování přátelských vztahů mezi obcemi a občany také vzdělání, a to ve formě získávání informací o kultuře spolupracující obce, ale také ve formě odbourávání jazykové bariéry. Ta je také velmi často bariérou, kterou brzdí rozvoj přeshraniční spolupráce a v některých případech může být úplnou překážkou této spolupráce. Jak uvedla jedna obec, další nevýhodou přeshraniční

spolupráce jsou vyšší náklady na cestovné, což je pochopitelné, protože některá partnerská města jsou od sebe vzdálená stovky kilometrů.

Jako nejzajímavější spolupráci z náhodně vybraných obcí a měst v Plzeňském kraji bych zvolila město Dobřany, které spolupracuje s městy vnitrostátně i mezistátně. Spolupráce městu přináší nejen zábavu, ale nabrala zde mnohem vyšší rozměry, protože spolupracující města si pomáhají také hmotně, což má mnohem větší dopad na občany a tedy mnohem větší význam.

5) Závěr

Téma přeshraniční spolupráce je velmi aktuální, a to především díky Evropské unii, která přeshraniční spolupráci na svém území významně podporuje. Toto vychází již z toho, že přeshraniční spolupráce je jedním ze základních cílů EU.

V první části mojí bakalářské práce jsem se pokusila vymezit základní pojmy, které se týkají zahraniční spolupráce. Zajímavou částí přeshraniční spolupráce je problematika euroregionů a pohraničních oblastí vůbec. Jsem přesvědčená o tom, že pokud bychom udělali průzkum mezi veřejností, který by se zabýval euroregiony, zjistili bychom, že většina lidí nemá představu o tom, o co se jedná.

Ačkoli to lidem žijícím ve velkých městech nemusí docházet, tyto oblasti se potýkají s problémy, o kterých se ve vnitrozemí obyvatelům ani nezdá. Programy Evropské unie se snaží tyto komplikace minimalizovat. Velmi příjemně mě překvapilo, jak velká je snaha o řešení pohraničních problémů. Euroregiony a jejich financování ze zdrojů EU jsou nesmírným přínosem a doufám, že díky těmto projektům se podaří zvýšit oblíbenost těchto území pro obyvatele. Nyní vnímají lidé žijící ve vnitrozemí tato území pouze jako příjemná místa pro rekreaci, ale to by se mohlo určitě časem změnit a pohraniční by mohlo být v budoucnosti stejně obydleným územím, jako jiná místa nejen v naší zemi.

Opomenout nemůžeme ani mikroregiony, které sice nejsou přímo stvořeny k přeshraniční spolupráci, ale jsou krásným příkladem meziměstské a meziobecní spolupráce, která je nejbliže občanům a jejíž výsledky jsou nejsnáze hmatatelné.

Další část práce se zabývá programy a organizacemi přeshraniční spolupráce, a to se zaměřením na programy a organizace v Plzeňském kraji. Těchto programů a organizací je celá řada. Dle mého názoru je toto způsobeno především tím, že přeshraniční spolupráce je velmi podporována Evropskou unií a proto dochází v posledních letech k velkému rozvoji. Bohužel všech organizací a programů je tolik, že není možné je do jedné práce všechny shrnout. Pokusila jsem se proto vybrat pouze ty nejvýznamnější, nejužitečnější nebo nejzajímavější.

Závěrečná část mojí práce je zaměřena na přeshraniční spolupráci obcí v Plzeňském kraji. Nejprve jsem uvedla informace o přeshraniční spolupráci samotného Plzeňského kraje. Ta je podle mého názoru na velmi dobré úrovni a dobře využívá především potenciál česko-německé hranice. Výhodou je také velké zastoupení německých firem v Plzeňském kraji, které přinášejí do regionu pracovní místa, a zároveň svým způsobem propojují oba státy. Tyto

společnosti se rovněž podílejí na vzdělávání v regionu, protože získání dobře připravených absolventů je pro ně velmi významné.

Když jsem se pokusila zaměřit přímo na spolupráci jednotlivých obcí, zjistila jsem, že dohledat informace není úplně snadné. Webové stránky obcí často tuto problematiku neřeší vůbec, někdy jen povrchně nebo neaktuálně. Nejzajímavější z obcí a měst mi připadalo město Dobřany, které má přeshraniční, ale i vnitrostátní spolupráci rozvinutou na velmi vysoké úrovni. Tamní spolupráce s dalšími obcemi a městy přináší obyvatelům skutečné a hmatatelné výhody. Obce si mezi sebou nejen pomáhají formou finanční, ale také se podílejí na společných kulturních akcích nebo na vzdělání svých dětí. Spolupráce zde z pouhé politické dohody přerostla v přátelství, a to považuji za vzorný příklad využití spolupráce, která má smysl.

Vzhledem k špatným možnostem dohledání informací u dalších obcí a měst jsem se rozhodla vybrat náhodných dvacet obcí a měst v Plzeňském kraji, kterým jsem zaslala e-mail, směřovaný na starosty obce. Šest z těchto dvaceti starostů mi odpovědělo. Nejprve jsem byla nadšená z rychlosti jejich odpovědí, které byly téměř okamžité. S odstupem času mě ale spíše mrzí zbývajících čtrnáct obcí, které mi odpověď, ani krátkou, nezaslaly.

Příjemným překvapením bylo zjištění hojného využívání spolupráce různých forem v dotazovaných obcích. Starostové a jimi pověřeni zaměstnanci obce hovořili ve svých e-mailech o spolupráci přeshraniční, ale i místní, která se zabývá například bezpečností v sousedních městech.

Obecně musím zhodnotit, že pro mě bylo velkým překvapením, že téma přeshraniční spolupráce není dostatečně zpracováno v literatuře a nezajímá se o něj ani příliš mnoho studií. Vliv všech přeshraničních projektů na obyvatele je přitom velmi zajímavým tématem, které by nemělo být opomíjeno. Vyhledávání podkladů a zdrojů pro moji práci nebylo příliš snadné a nejvíc informací jsem našla na tom nejméně důvěryhodném zdroji, internetu.

Cíl mojí práce, tedy vytvoření popisu přeshraniční spolupráce v Plzeňském kraji byl dle mého názoru naplněn. Samozřejmě není možné do rozsahu mojí práce obsáhnout celé toto velmi široké téma, hlavní a nezajímavější části spolupráce ale v práci vysvětleny byly.

6) Resumé

The theme of cross-border cooperation is very timely, especially thanks to the European Union, which strongly supports cross-border cooperation in its territory. This is based on the fact that cross-border cooperation is one of the EU's fundamental objectives.

In the first part of my bachelor thesis I tried to define the basic terms that are related to foreign cooperation. An interesting part of cross-border cooperation is the issue of Euroregions and border areas in general. I am convinced that if we did a public survey of Euroregions, we would find that most people have no idea what they are about.

The next part deals with programs and organizations of cross-border cooperation, focusing on programs and organizations in the Pilsen Region. There are many programs and organizations. In my opinion, this is mainly due to the fact that cross-border cooperation is very much supported by the European Union and that there has been a great development in recent years. Unfortunately, there are so many organizations and programs that it is not possible to summarize them all in one work. I have therefore tried to select only the most significant, useful or interesting ones.

The final part of my work is focused on cross-border cooperation of municipalities in the Pilsen region. First, I introduced information about cross-border cooperation of the Pilsen Region itself. In my opinion, this is at a very good level and it mainly uses the potential of the Czech-German border. The advantage is also the large representation of German companies in the Pilsen region, which bring jobs to the region and at the same time connect their two countries in a way. These companies are also involved in education in the region, because it is very important for them to acquire well-prepared graduates.

When I tried to focus directly on the cooperation of individual municipalities, I found that tracing information is not entirely easy. Municipality websites often do not address this issue at all, sometimes just superficially or out of date. The most interesting of the towns and cities was the city of Dobřany, which has a very high level of cross-border and national cooperation. Local cooperation with other municipalities and towns brings real and tangible benefits to residents. Not only do the municipalities help each other financially, they also participate in joint cultural events or in the education of their children. Cooperation here from a mere political agreement has grown into friendship, and I see this as an exemplary example of using cooperation that makes sense.

Due to the poor possibilities of finding information in other municipalities and towns, I decided to select random twenty municipalities and towns in the Pilsen Region to which I sent an e-mail to the mayor of the village. Six of these twenty mayors answered me. At first I was excited about the speed of their answers, which were almost instantaneous. But with the passage of time, I rather regret the remaining fourteen villages that did not send me an answer, nor a short one.

A pleasant surprise was the finding of the abundant use of various forms of cooperation in the interviewed municipalities. Mayors and their community officials, in their e-mails, talked about cross-border cooperation, as well as local ones, dealing with, for example, security in neighboring cities.

In general, I have to say that it was a great surprise to me that the topic of cross-border cooperation is not sufficiently addressed in literature and not too many studies are interested in it. The per capita impact of all cross-border projects is a very interesting topic that should not be neglected. Searching for materials and resources for my work was not easy and I found the most information on the least trusted source, the Internet.

The goal of my work, ie to create a description of cross-border cooperation in the Pilsen Region, has been fulfilled in my opinion. Of course, it is not possible to cover the whole of this very wide topic in the scope of my work, but the main and uninteresting parts of the cooperation were explained in the work.

7) Použité zdroje

I) Prameny

- zákon č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení)
- zákon č. 129/2000 Sb., zákon o krajích (krajské zřízení)
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

II) Literatura

- CORNAGO Noé. 2000. „Exploring the Global Dimensions of Paradiplomacy: Functional and Normative Dynamics in the Global Spreading of Subnational Involvement in International Affairs.“ Workshop on Constituent Units i International Affairs, October 2000. Hannover, Germany. In: DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6
- DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6.
- DUCHACEK, Ivo. 1990. „Perforated Sovereignties. Towards a Typology of New Actors in International Relations.“ In: Federalism and International Relations: The Role of Subnational Units. Ed. Hans Michelmann and Panyotis Soldatos. New York: Oxford University Press, 1-33. In: DOSTÁL, Vít. Paradiplomacie českých krajů: regiony jako aktér mezinárodní politiky. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury a Masarykova univerzita, 2017. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-447-6
- HAMPL Martin: Pohraniční regiony České republiky: současné tendence rozvojové diferenciacie. Geografie. Sborník České geografické společnosti. Praha: Česká geografická společnost, 2000.
- JEŘÁBEK, Milan, Jaroslav DOKOUPIL a Tomáš HAVLÍČEK. České pohraničí - bariéra nebo prostor zprostředkování?. Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1051-3.
- NEUSS, Beate. Kooperační vztahy v nové Evropské unii - při zvláštním zohlednění česko-saského pohraničí. Praha: Libri, 2013. ISBN 978-80-7277-519-4.

- POTOČNÝ, Miroslav a Jan ONDŘEJ. Mezinárodní právo veřejné: zvláštní část. 4., dopl. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003. Beckovy právnické učebnice. ISBN 80-7179-801-0.
- Zákon o obcích: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-758-4.

III) Ostatní

- AZYL, MIGRACE A INTEGRACE: Mezinárodní spolupráce [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mezinarodni-spoluprace-843025.aspx>
- CIMLER Petr, Dita HOMMEROVÁ, Jaroslav POTMĚŠIL. Trendy v podnikání – vědecký časopis Fakulty ekonomické ZČU v Plzni. PŘESHraniční NÁKUPNÍ TURISMUS V ČESKO-SASKÉM PŘÍHRANIČÍ. [online]. 1.1.2013 [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://dspace.zcu.cz/bitstream/handle/11025/16255/Cimler.pdf?sequence=1>
- BusinessInfo.cz: Přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Bavorskem bude pokračovat [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/preshranicni-spoluprace-mezi-ceskou-republikou-a-bavorskem-bude-pokracovat-117935.html>
- Česko-německá obchodní a průmyslová komora [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://tschechien.ahk.de/cz/>
- Český statistický úřad. . [online]. 2014 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://csugeo.i-server.cz/xt/redakce.nsf/i/euroregiony>
- Dům zahraniční spolupráce: Eurydice [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/cz/eurydice/>
- Eureregion Silesia. . [online]. 2016 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=cinnost-ageg-aebr
- Evropská komise: Financování [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/cs/funding/erdf/?fbclid=IwAR28vBnlv n50xOnKr0tunlYEu1BAVj-Qu_mHWN2CmtR5ops96Z4RFgozSs8
- Fakulta právnická ZČU [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://fpr.zcu.cz>

- Hasiči v Plzeňském kraji uzavřeli dohodu o poskytování přeshraniční spolupráce s Německem: požár.cz ohnisko žhavých zpráv [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.pozary.cz/clanek/162702-hasici-v-plzenskem-kraji-uzavreli-dohodu-o-poskytovani-preshranicni-spoluprace-s-nemeckem/>
- Horizon 2020 ve stručnosti: Rámcový program EU pro výzkum a inovace [online]. Evropská komise [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_CS_KIO_213413CSN.pdf
- INFO: ZČU v Plzni [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=1827>
- Komunitární program LIFE: Finanční nástroj EU pro životní prostředí a klima [online]. Ministerstvo životního prostředí [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life
- Kreativní Evropa: O programu [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.kreativnievropa.cz/o-programu/>
- Martin Švec. Plzeňský deník.cz. iDNES.cz. [online]. 25.6.2013 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://plzensky.denik.cz/zpravy_region/dobransy-pomahaji-labem-zpustosenym-kresicim-20130625.html
- Menší státy ve vědě více spoléhají na spolupráci se zahraničím [online]. Věda a výzkum [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://vedavyzkum.cz/ze-zahranici/ze-zahranici/mensi-staty-ve-vede-vice-spolehaji-na-spolupraci-se-zahranicim>
- Město Dobruška: Partnerská města [online]. [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.dobruška.cz/mesto-dobruška/partnerska-mesta/obertraubling/>
- Mikroregion Radbuza [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-radbuza.cz/o-nas/>
- Ministerstvo pro místní rozvoj: Cíl EÚS [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://www.by-cz.eu/cz/aktuality/>
- Ministerstvo pro místní rozvoj [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <https://ptacihodinka.birdlife.cz/#/observe>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu: Mezinárodní energetická agentura [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/energetika/mezinarodni-spoluprace/mezinarodni-organizace/mezinarodni-energeticka-agentura--233260/>

- Ministerstvo vnitra České republiky: Mikroregiony a místní akční skupiny [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>
- Nachbarwelten - Sousední světy: Projekt [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://sousednismvety.info>
- Nejvyšší státní zastupitelství Česká republika: Mezinárodní spolupráce [online]. [cit. 2019-03-25]. Dostupné z: <http://www.nsz.cz/index.php/cs/mezinarodni-spoluprace>
- Plzeňský kraj nejlepší místo pro život: Aktuality [online]. [cit. 2019-03-19]. Dostupné z: <http://www.plzensky-kraj.cz/cs/clanek/ministri-zdravotnictvi-cr-a-srn-podepsali-ramcovou-smlouvu-o-preshranicni-spolupraci-v-0>
- Plzeňská karta: Bonusový program [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.plzenskakarta.cz/bonusovy-program/co-je-bonusovy-program/>
- Program EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI): Zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování [online]. Evropská komise [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=1081>
- Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje, o.p.s. Analýza stavu a potřeb rozvoje obce Chotěšov. 2018.
- REGIONPLZEN.CZ. Regio2015 přiveze do Plzně bavorskou kulturu i klobásky. [online]. 9.12.2013 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.regionplzen.cz/zpravodajstvi/regio2015-priveze-do-plzne-bavorskou-kulturu-i-klobasky/>
- Státní fond dopravní infrastruktury: NÁSTROJ PRO PROPOJENÍ EVROPY - CEF [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.sfdi.cz/fondy-eu/nastroj-pro-propojeni-evropy-cef/>
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Dvoustranná spolupráce v oblasti mírového využívání jaderné energie [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.sujb.cz/mezinarodni-spoluprace/dvoustranna-spoluprace/>
- Střední odborné učiliště Domažlice: Partnerství [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.soudom.cz/partnerstvi.html>
- Svazek měst a obcí České republiky. Partnerská města. [online]. 2013 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.partnerskamesta.cz/o-twinningu/co-je-twinning/co-je-partnerstvi-mest-neboli-town-twinning.aspx>

- Tandem: Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <http://www.tandem-org.cz>
- Tomáš Hejtmánek. Hradecký kraj. iDNES.cz. [online]. 15.4.2016 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://hradec.idnes.cz/skola-v-destnem-zvazuje-zruseni-druheho-stupne-f5x-/hradec-zpravy.aspx?c=A160415_2239351_hradec-zpravy_the
- ÚSTAV GEONIKY AV ČR, v. v. i.. Environmentální geografie pobočka Brno. [online]. 2010 [cit. 2019-03-01]. Dostupné z: <http://www.geonika.cz/CZ/CZresearch/CZpohranici/mapy/pohranici.jpg>
- Visegrádská skupina: Co je to Visegrádská skupina [online]. Vláda České republiky [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/visegradska-skupina/co-je-to-visegradska-skupina-167982/>
- Vláda České republiky. EUROSKOP.CZ. Věčně o Evropě. [online]. 2016 [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/>
- Zahraniční studijní pobyty: Fakulta právnická ZČU [online]. [cit. 2019-03-21]. Dostupné z: <https://www.mobility.fpr.zcu.cz>

Příloha č. 1

Obec Dnešice

Dobrý den,

sdělujeme Vám, že obec Dnešice nespolupracuje s žádným zahraničním městem ani obcí.

S pozdravem

Lenka Lipertová, Obecní úřad Dnešice

Město Město Touškov

Vážená slečno.

Naše město spolupracuje s jinými obcemi jen u nás, a to v rámci DSO či mikroregionu nebo také napřímo. DSO se soustřeďují na spolupráci v oblasti odpadů, ČOV, mikroregion v oblasti kultury, sportu. Přímá spolupráce se sousedními obcemi v současné době probíhá v rámci zvýšení bezpečnosti při dopravě do školy či zaměstnání na budování cyklostezek.

Snad jsou pro Vás tyto informace užitečné.

S přáním hezkých dnů

Bc. Iveta Zajíčková

starostka

Město Touškov

Obec Konstantinovy Lázně

Podílí se Vaše obec/město na nějaké spolupráci (s jiným městem/obcí u nás nebo v zahraničí, s nějakou organizací, apod.)?

Obec spolupracuje (neformálně) od začátku devadesátých let s lázeňskými místy Neualbereuth (Bavorsko) a Bad Brambach (Sasko) v rámci volného partnerství.

Dále potom cca 10 let máme celkem intenzivní spolupráci v rámci Mikroregionu Konstantinolázeňsko a Allianz Steinwald (Bavorsko)

Pokud ano, jaké v tom spatřujete výhody a nevýhody? Pokud ne, proč tomu tak je a plánujete navázání některé spolupráce do budoucnosti?

Na této úrovni probíhala spolupráce celkem intenzivně tak do roku 2015 – přeshraniční projekty (turistické materiály, společné slavnostní setkání s kulturním programem apod.)

Zde bylo podstatně více projektů – ať investiční (např. opravy cyklotras, poznávací semináře, společný kulturní kalendář, českoněmecké tábory, zpracování strategií, setkávání škol apod.)

Tady spolupráce nadále funguje a je určitě přínosná pro obě strany.

Karel Týzl

Obec Chotěšov

Vážená paní Křenková,

Odpovědí na Vaši otázku je ne, nepodílí. Proč tomu tak je, respektive není, Vám nejsem schopen sdělit, ale za mého dosavadního působení ve funkci místostarosty a nyní starosty obce Chotěšov, nebyl tento návrh na případný vznik přeshraniční spolupráce nikdy požadován ani navrhován.

Přílohou zasílám v loňském roce pořízený dokument Analýza stavu a potřeb rozvoje obce Chotěšov, kde na konci článku na straně 24 je tato situace zmiňována.

S pozdravem a v úctě

Daniel Koláček

starosta obce Chotěšov

Město Nýřany

Dobrý den,

zasílám odpovědi na Vaše otázky:

Podílí se Vaše obec/město na nějaké spolupráci (s jiným městem/obcí u nás nebo v zahraničí, s nějakou organizací, apod.)?

Město Nýřany má jako partnerskou obec město Zeulenroda – Triebes, které leží v SRN. Jedná se o město v bývalé Německé demokratické republice, které bylo partnerským městem okresu Plzeň – sever v době socialismu.

Pokud ano, jaké v tom spatřujete výhody a nevýhody? Pokud ne, proč tomu tak je a plánujete navázání některé spolupráce do budoucnosti?

Výhodou je spolupráce při spolkové činnosti. Nejvíce spolupracují naši hasiči. Mají společná cvičení, uskutečňují společné letní tábory pro děti (jednou v ČR, podruhé v SRN). Dříve se na spolupráci podíleli i fotbalisté, posledních několik let ale do Zeulenrody nezajíždí.

Nevýhodou jsou vyšší náklady na cestovné a jazyková bariéra.

O partnerství s jinými zahraničními obcemi neuvažujeme.

Přeji úspěšné ukončení studia.

Pavčina CAISOVÁ

místostarostka města Nýřany

Město Nýrsko

Vážená slečno Křenková,

Byl mi předán Váš dotaz ohledně přeshraniční spolupráce.

Město Nýrsko je členem Akčního sdružení Královský Hvozd a v rámci tohoto sdružení probíhá dlouholetá spolupráce mezi českými a bavorskými obcemi na velmi dobré úrovni. Troufnu si říct, že formální spolupráce přerostla v přátelské vztahy. Naším partnerským městem je Neukirchen beim Heiligen Blut. S naším partnerským městem nebo v rámci celého sdružení jsme realizovali mnoho projektů a akcí. Některé z nich byly podpořeny také dotací z Dispozičního fondu. V současné době realizujeme dva projekty: česko-bavorské poznávací

exkurze po jednotlivých obcích sdružení a zajímavostech regionu a dále projekt v rámci kterého probíhají sportovní dny, kde se setkávají děti z 11 základních škol z Čech i Bavorska. Průběžně během celého roku se setkáváme na různých akcích pořádaných jednotlivými obcemi sdružení.

Tuto spolupráci budeme rozhodně udržovat i nadále.

S pozdravem

Bc. Soňa Hladíková

Místostarostka města Nýrska